231

Ազգ
Azg
armenian daily

2 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1997 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ #215 (1468)

Մինսկի խմբի համանախագահները նորից Երեւան-Ստեփանակերտ-Բաքու եռանկյունում

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Դեկտեմբերի 2-ին տարածաշրջան այցի շրջանակներում մեկօրյա այցով Երեւան կժամանի ԵԱՀԿ պատվիրակությունը՝ ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման Մինսկի խմբի համանախագահներ Յուրի Յուկալովի (Ռուսաստան), Ժորժ Վոժիեի (Ֆրանսիա) եւ Լին Պասկոյի (ԱՄՆ) գլխավորությամբ: Պատվիրակության կազմում է նաեւ ԵԱՀԿ Մինսկի խորհրդաժողովի ռուսաստանյան համանախագահ Վալենտին Լոզինսկին:

Նույն օրը նախատեսվում են պատվիրակության հանդիպումները ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանի եւ վարչապետ Ռոբերտ Քոչարյանի հետ:

Դեկտեմբերի 3-ին ԵԱՀԿ պատվիրակությունը կմեկնի Ստեփանակերտ: Մինսկի խմբի համանախագահների այցը Բաքու նախատեսվում է դեկտեմբերի 5-ին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Դարձյալ գույքահարկի մասին... իսկ ավանդնե՞րը

Նաեւ այն մասին, թե ո՞ւմ համար եւ ո՞ւմ հաշվին է համալրվելու պետբյուջեն

ՆԱՐԻՆԵ ՄԿՐՏՉՅԱՆ

ԱԺ-ի դեկտեմբերի 1-ի նիստում շարունակվեց քննարկվել նախորդ եռօրյայում անավարտ մնացած ՀՀ օրենքի նախագիծը գույքահարկի մասին: Պատգամավոր, հարկային տեսչության պետ Արտաշես Թումանյանը նշեց, որ 1995 թ. գույքահարկի հարկումը ձախողվեց, 96 թ. մի փոքր ցուցանիշներ արձանագրվեցին, իսկ 97 թ. ինչ-որ համակարգ ընդունվեց, բայց նրա ձեւավորումն ավարտվում է բազում սխալներով: Թումանյանն ընդգծեց «օրենքը հանգիստ կարելի է ընդունել», քանի որ խաղի կանոնների փոփոխմանը վերաբերող դրույթներն ուժի մեջ են մտնելու միայն 1999 թ. Հարկային տեսչության պետն ընդգծեց, որ հարկն ընդունելու լիազորություն պետք է տալ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին:

Վիկտոր Դալլաքյանն առաջարկեց մինչեւ 2001 թ. աղետի գոտին եւ սահմանամերձ շրջաններն ազատել գույքահարկից: Դալլաքյանը դա համարեց հասարակական-քաղաքական-սոցիալական հարց, «հոգեբանական խնդիր»: Նա առաջարկեց նաեւ 1997-99 թթ. աղետի գոտու ժամանակավոր կացարաններն ազատել գույքահարկից:

Վարդան Խաչատրյանի առաջարկի համաձայն, ազգաբնակչության ավանդների ինդեքսավորման հաշվին պետք է հանել հաշվարկված գույքահարկերը: Ըստ նրա, ավանդների փոխհատուցումը գույքահարկի վճարումներով նշանակում է բնակչության համար հնարավորություն ստեղծել «պետությունից ինչ-որ բան ստանալու», այդ դեպքում հարկ կլինի հաշվարկել, թե քանի՞ տարի հետո ավանդների փոխհատուցումը գույքահարկով ավարտին կմոտենա: «Մտածենք ոչ միայն բյուջեն լրացնելու մասին, այլ նաեւ ո՞ւմ համար է լրացվում այդ բյուջեն»:

Գույքահարկի մասին օրենքի նախագիծը կարգավորում է գույքահարկի որոշման եւ վճարման հետ կապված հարաբերությունները, սահմանում է ՀՀ-ում գույքահարկ վճարողների հաշվարկումների շրջանակը, գույքահարկի դրույքաչափերը, հաշվարկման եւ վճարման կարգը:

Տես • էջ 2

ԲԱՆԱԿՑԱՅԻՆ

Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ մինի-Կոպենհագեն Մոսկվայում

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Դեկտեմբերի 1-ին ՀՀ արտաքին գործերի նախարար Ալեքսանդր Արզումանյանը մեկօրյա աշխատանքային այցով մեկնեց Մոսկվա:

Ինչպես հայտնեցին ԱԳՆ հասարակայնության հետ հարաբերությունների դեպարտամենտից, նույն օրը նախարար Արզումանյանը հանդիպել է Ռուսաստանի արտգործնախարար Եվգենի Պրիմակովի հետ, որի ընթացքում կողմերը քննարկել են Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման արդի փուլը, ինչպես նաեւ դեկտեմբերի 18–19-ը Կոպենհագենում կայանալիք ԵԱՀԿ նախարարական խորհրդի հանդիպման օրակարգին առնչվող խնդիրներ:

Ալեքսանդր Արզումանյանը, հիմնական հանդիպումից բացի, նաեւ առանձնազրույց է ունեցել Եվգենի Պրիմակովի հետ:

Նախարար Արզումանյանը հանդիպումներ է ունեցել նաեւ արտգործնախարարի առաջին տեղակալ Բորիս Պաստուխովի, ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի ռուսական կողմի նախագահող, Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման հարցերով բանագնաց, դեսպան Յուրի Յուկալովի հետ: Հանդիպումներին մասնակցում էր Ռուսաստանում Հայաստանի դեսպան Գագիկ Շահբազյանը:

ՀՀ վարչապետը դեկտեմբերի 7-ին կմեկնի Ֆրանսիա

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ֆրանսիայի վարչապետ Լիոնել Ժոսպենի հրավերով, պաշտոնական այցով դեկտեմբերի 7-12-ը Ֆրանսիա կմեկնի Հայաստանի Հանրապետության վարչապետ Ռոբերտ Քոչարյանը տիկնոջ հետ:

Կառավարական պատվիրակության կազմում են նաեւ ՀՀ ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Արմեն Դարբինյանը, արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարար Գառնիկ Նանագուլյանը, արտաքին գործերի նախարարի առաջին տեղակալ Վարդան Օսկանյանը, վարչապետի գլխավոր խորհրդական Խոսրով Հարությունյանը, վարչապետի աշխատակազմի ղեկավար Ալեքսան Հարությունյանը:

Պատվիրակության կազմում է նաեւ Ֆրանսիայում ՀՀ դեսպան Վ. Փափազյանը:

Թուրք հեղինակը նկարագրում է Արա Թոռանյանի «սպանությունը»...

Միշտ ասել ենք, որ պետք է վերապահությամբ, խիստ վերապահությամբ մոտենալ թուրք լրագրողների եւ հեղինակների գրածներին: Այլապես ամեն քայլափոխի պատրաստ է անհեթեթ, ծիծաղելի վիճակում հայտնվելու վտանգը:

Նորագույն ապացույցը տվել է թուրքական «Սաբահ» հայտնի թերթը, որից արտատպել է Պոլսո «Մարմարան», իսկ արձագանքել Փարիզի «Յառաջը»: Վերջինս տեղեկացնում է, հիմնվելով «Մարմարայի» տված տեղեկության վրա, որ նոյեմբերի 19-ին «Սաբահը» արտատպել է թուրք «պատմաբան-լրագրող» Էրջան Չիթլօղլուի նոր հրատարակած «Պահեստի գործակատար ԱՍԱԼԱ-PKK» վերնագրով գրքից հատվածներ, որոնք վերաբերում են ԱՍԱԼԱ-ի նախկին անդամ Արա Թոռանյանի դեմ կատարված մահափորձերին:

Ըստ «լավատեղյակ» թուրք հեղինակի, Ա. Թոռանյանի դեմ կատարվել է 3 մահափորձ, որոնցից վերջինը եղել է մահացու: Վերջին մահափորձի մասին թուրք հեղինակը գրել է. «Սակայն նամակաբերը Թոռանյանի համար ոչ թե երկու, այլ երեք անգամ է թակում դուռը: Այս անգամ Թոռանյանը բախտավոր չէր: Խմբակը, որ տարուց ի վեր համառորեն հետապնդում էր Թոռանյանին, երրորդ անգամին հասնում է իր նպատակին: Թոռանյանն սպանված էր»:

Եվ հետեւում է «Յառաջի» իրավամբ գրած տողերը. «Եթէ այս երանելի հեղինակին հրատարակած հատորին միւս հատուածներն ալ նոյնքան «ստոյգ» են, կը նշանակէ, թէ գիրքը բաւական «լուրջ» գործ մըն է»:

«Յառաջը» ավելացնում է, որ զանգահարել է թյուրիմացության զոհ «Մարմարայի» խմբագրություն եւ հայտնել, թե Արա Թոռանյանը ողջ առողջ է: Իսկ մեր կողմից ավելացնենք, որ «սպանված» Թոռանյանն արդեն 2 տարուց ավելի խմբագրում է Փարիզում լույս տեսնող եւ հետզհետե ավելի լայն հեղինակություն վայելող «Nouvelle d'Armenie» ամսագիրը:

Քլինթոնը հաստատեց ուղղակի մարդասիրական օգնությունը Լեռնային Ղարաբաղին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Նախագահ Քլինթոնն այսօր ստորագրեց Կոնգրեսի վավերացրած օրինագիծը, ըստ որի, Լեռնային Ղարաբաղի ժողովրդին 12,5 միլիոն դոլարի մարդասիրական օգնություն է ուղարկվելու ԱՄՆ-ի կառավարության կողմից: Հայաստանի կառավարությունն արդեն երրորդ անգամ կստանա իրեն հատկացված օգնությունը:

Համաձայն այս տարվա նախագծի, Հայաստանը կստանա 87,5 միլիոն դոլարի օգնություն: Միաժամանակ նույն օրենքը արգելում է ԱՄՆ-ի կառավարությանը ուղղակի տնտեսական օգնություն ցույց տալ Ադրբեջանի կառավարությանը: Թեեւ Օտարերկրյա մասնավոր ներդրումների կորպորացիան, որը երաշխավորելու է Ադրբեջանում կատարված ներդրումների ապահովությունը, ազատվելու է հարկերից:

Քլինթոնի վարչակազմը, Ադրբեջանի կառավարությունը եւ ամերիկյան նավթային ընկերությունները դեմ էին Ղարաբաղի ժողովրդին ուղղակի մարդասիրական օգնություն ցուցաբերելուն, այնուամենայնիվ, Կոնգրեսը, վերանայելով բոլոր փաստերը, հաշվի չառավ նրանց դիմադրությունը: Օտարերկրյա մասնավոր ներդրումների կորպորացիան իրավունք կստանա Ադրբեջանում ապահովագրելու ամերիկյան ընկերությունների այն ներդրումները, որոնք չեն գերազանցի 200 միլիոն դոլարից:

52,5 միլիոն դոլար հատկացվելու է Կովկասում տրանսպորտային եւ հեռուստահաղորդումների, ինչպես նաեւ այլ ենթակառուցվածքների վերականգնման համար, որոնք նպաստելու են տարածաշրջանի տնտեսական ինտեգրացմանը: Ադրբեջանն իրավունք չի ունենա ստանալու այս հատկացումների իր բաժինը, մինչեւ որ չվերացնի Հայաստանի եւ Ղարաբաղի շրջափակումը:

ՍԱՀՄԱՆ

Գնդակոծվել են Բերքաբերի պաշտպանական դիրքերը

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայ-ադրբեջանական սահմանի հյուսիս-արեւելյան հատվածում հերթական սահմանային միջադեպն է արձանագրվել: Նոյեմբերի 29-ին, ժամը 22-ն անց 10-րոպեից մինչեւ 22-ն անց 15-ը Ադրբեջանի զինված ուժերի ստորաբաժանումները գնդացիրներից եւ հրազենային տարբեր զենքերից կրակ են բացել Իջեւանի Բերքաբեր բնակավայրի պաշտպանական դիրքերի ուղղությամբ:

Պաշտպանության նախարարության լրատվության եւ քարոզչության վարչությունում ասացին, որ տուժածներ չկան: ՀՀ բանակային ստորաբաժանումների պատասխան գործողություններից հետո հակառակորդը դադարեցրել է կրակը:

Հայ-ադրբեջանական սահմանի մյուս հատվածներում դեկտեմբերի 1-ի գիշերը եւ առավոտյան միջադեպեր չեն գրանցվել:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

«Արցախը եւ սփյուռքահայության դերը». կլոր սեղան Բոննում

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Բոնն

Նոյեմբերի 29-ի երեկոյան Բոննում անցկացված «Արցախը եւ սփյուռքահայության դերը» թեմայով կլոր սեղանի նպատակն էր, ինչպես նախօրոք ծանոթացրել էինք, ներկաներին նախ տեղեկացնել Ղարաբաղում տիրող ներկա իրավիճակին, ապա աշխույժ, օգտակար դարձնելու իմաստով: Գերմանահայոց կենտրոնական խորհրդի հիշյալ ձեռնարկին արձագանքել էին ոչ միայն Գերմանիայի տարբեր քաղաքներից, այլեւ հարեւան Հոլանդիայից: Հրավիրյալների թվում էին եւ ներկաների հարցերին պատասխանեցին պարոնայք Ժիրայր Քոչարյանը, Էդվարդ Հովհաննիսյանը, Միհրան Դաբաղը: Հայաստանի պաշտոնական կարծիքը ներկայացնում էին Բոննի ՀՀ դեսպանության առաջին քարտուղար Վահագն Մելիքյանը եւ ՀՀ արտգործնախարարության ՄԱԿ-ի բաժնի վարիչ Վահրամ Կաժոյանը: Կարդացվեց հավաքի կազմակերպիչներին ուղղված ԼՂՀ արտգործնախարար Նաիրա Մելքումյանի ողջույնի ուղերձը:

Ցավալիորեն պարզ դարձավ, որ գերմանահայությունն ընդհանուր առմամբ այնքան էլ տեղեկացված չէ Հայաստանի եւ Արցախի արդի խնդիրներին: Այդ պատճառով դահլիճը սպասելի կրակոտ բանավեճը շրջանցեց: Ի պատասխան հայաստանյան, նաեւ սփյուռքի («Յառաջ») մամուլ կարդացող մի քանիսի այն անհանգստությանը, թե Հայաստանի նախագահը հանձնո՞ւմ է Ղարաբաղը, արտգործնախարարության աշխատակիցը հայտնեց, թե «Հայաստանի եւ ԼՂՀ իշխանությունների միջեւ տարաձայնություններ չկան: Տարաձայնություններ կան մեթոդոլոգիայի, ձեւերի, միջոցների վերաբերյալ: Չեմ կարծում, որ դա կխանգարի ԼՂՀ վերջնական կարգավորմանը»:

Հավաքի մասնակիցները պահանջեցին ՀՀ դեսպանությունում ունենալ ԼՂՀ ներկայացուցիչ: Նրանց մի մասը կողմ էր քաղաքական զորակցության, մյուսը՝ (որ առավել ուղղորդվեց ՀՀ պաշտոնական ներկայացուցիչների կողմից) տնտեսական: Էդվարդ Հովհաննիսյանը շեշտեց, որ սփյուռքը քաղաքական աշխատանք չի տարել, այն եղել է քարոզչական, իսկ իբրեւ կոնկրետ գործ առաջարկեց Ղարաբաղի համար կռվող զինվոր պատրաստել: Ժիրայր Քոչարյանը մտահոգություն հայտնեց, որ տնտեսական վատ պայմանների հետեւանքով արցախցին լքում է հողը եւ կոչ արեց մտածել աշխատատեղեր բացելու մասին: Րաֆֆի Պետիկյանը կարեւորեց տեղեկատվական դաշտի ստեղծումը: ՀՀ դեսպանության առաջին քարտուղարը նկատել տվեց, որ Արցախը միջազգային բիզնեսի ասպարեզում արդեն քայլեր արել է, ուստի գերմանահայությունը կարող է չվախենալ ներդրումներ անելուց:

Մինչեւ ուշ գիշեր տեւած հավաքը երեւի թե վերջինը չլինի, մանավանդ որ ներկաներն ընդգծեցին՝ «Արցախին մենակ թողնելու իրավունք չունենք»:

ԱԶԳ **ՏԵՂԱԿԱՆ**

ՖՈՐՈՒՄ

«Ընտրությունները տեսության այցետոմսն են»

Ընտրական օրենսգրերի քննարկում IFES-ի նախաձեռնությամբ

Նոյեմբերի 29-ին ՀՀ ԳԱԱ-ում կայացավ ընտրական օրենսգրերին նվիրված ֆորում, որի նախաձեռնությունը պատկանում է Ընտրական համակարգերի միջազգային հաստատությանը (IFES): Ներկայացվեցին քննարկման մեջ դրված 2 օրենսգրերը, որոնք հեղինակել են Էդ. Եգորյանը եւ Արա Սահակյանը:

Դավիթ Շահնազարյանն ընդգծեց, որ «ընտրությունների մասին օրենքը տեսության այցետոմսն է»: Ըստ նրա, սասանան, առկա օրենսգրերի դեպքում, թաքցված է ոչ թե դետալներում, այլ հայեցակարգերում: Եգորյանի նախագծում, ըստ Շահնազարյանի, հայեցակարգը հետեւյալն է «ընտրությունը պատկանում է ժողովրդին», իսկ մյուսի հիմքում դրված հայեցակարգի համաձայն «ամեն իշխանություն իննն է որոշում իր հաջորդին»: Պատգամավորն ընդգծեց, որ եթե ԱԺ-ում որպես հիմք ընդունվի Սահակյանի հեղինակած օրենսգիրքը, ապա «ներկա ավտորիտար համակարգը կդառնա անշրջելի»: Ներկա խորհրդարանում բացակայում է փաստարկների տրամաբանությունը, եւ որոշումներն ընդունվում են հրահանգավորված, նկատեց Շահնազարյանը, առարկելով տեսությունը կուսակցություններին հակադրելու դրույթին, քանի որ «ընտրությունները քաղաքական ուժերի գործն են»: Շահնազարյանը հայեցակարգերի տարբերությունը համարեց «գաղափարախոսությունների տարբերություն», ուստի եւ «զիջում չի կարող լինել»:

Խորհրդարանը, ըստ նրա, կատարում է ոչ թե 2-րդ, 3-րդ կամ 4-րդ իշխանությունների հրահանգները, այլ 5-րդ կլանների հրահանգները: Սա այն վերջին արահետն է, որով պետք է փորձենք Հայաստանում վերականգնել ժողովրդավարական ինստիտուտները:

Արա Սահակյանը նշեց, որ Ռուսաստանում հասարակական կարծիքը նորմալ է վերաբերվում ընտրություններին: Ըստ նրա, եթե չհաջողվի Հայաստանում վերականգնել վստահության մթնոլորտ ընտրությունների ժամանակ, ապա ընտրական հանձնաժողովները պետք է լինեն խիստ կուսակցականացված:

Վերջում ֆորումին մասնակցող մի-շարք կուսակցություններ ընդունեցին հայտարարություն, որով «Հայաստանում ժողովրդավարական ընտրություններ կազմակերպելու հարցը» համարվում է «կարեւորագույն քաղաքական խնդիր»: Ըստ այդմ ԱԺ նախագահի կողմից ստեղծված խմբի նախագծով «փորձ է արվում ընտրությունների ընթացքը եւ արդյունքների ամփոփումը հանձնել գործադիր իշխանությանը», ինչի հետեւանքով ներկայացուցչական մարմինները կարող են դառնալ նշանակովի:

Հայտարարության տեքստում առաջարկվում է ֆորումին մասնակից կուսակցությունների եւ հասարակական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներից կազմված հանձնաժողով ստեղծել, որը մինչեւ ԱԺ-ի կողմից օրենսգրքի վերջնական ընդունումը կմշակի արված առաջարկությունները, ըստ այդմ օրենսգիրքն առավել ընդունելի կդարձնի տարբեր քաղաքական ուժերի եւ հասարակության համար: Հայտարարության տեքստը ստորագրել են Դ. Շահնազարյանը, Պ. Հայրիկյանը (ԻՄ), Էդ. Եգորյանը («Հայրենիք» պատգամավորական խումբ), Հովհ. Թումանջյանը («Ազատ Հայաստան»), Ֆ. Բերիկյանը (ԱԺՄ), Ա. Հովսեփյանը (ՀԴԿ), Ն. Զեյնալվանդյանը:

ՆԱԻՐԱ ՄԱՄԻԿՈՆՅԱՆ

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Հանրապետության դատախազությունը նախկին նախարար Թեյմուրազյանի հացադուլի պատճառ է համարում «ճնշում» նախաքննության վրա

Մեծարգո խմբագիր,

«Ազգ» օրաթերթի 1997 թ. նոյեմբերի 29-ի համարում հրապարակվել է ՀՀ թեթեւ արդյունաբերության նախկին նախարար, ներկայումս քրեական գործով կալանավորված Ռ. Թեյմուրազյանի կնոջ՝ Ն. Թեյմուրազյանի «Ռուդոլֆ Թեյմուրազյանը հացադուլ է հայտարարելու» վերնագրով նամակը, որի առնչությամբ անհրաժեշտ ենք համարում հայտնել հետեւյալը.

Քրեական գործը, որով որպես մեղադրյալ կալանավորված է Ռ. Թեյմուրազյանը, դեռ նախաքննության ընթացքում է: Քննությունը կատարում է ՀՀ դատախազության քննչական մասը:

Նամակագիր Ն. Թեյմուրազյանին 1997 թ. հոկտեմբերի 3-ին ընդունել է ՀՀ գլխավոր դատախազ Հենրիկ Խաչատրյանը եւ սպառիչ պատասխաններ տվել նրա հարցերին:

Սահմանված կարգով, դեռեւս 1997 թ. օգոստոսի 18-ին Ռ. Թեյմուրազյանին մեղադրանք է առաջադրվել ՀՀ քրեական օրենսգրքի համապատասխան հոդվածով:

Ինչ վերաբերում է առաջադրված մեղադրանքի ապացույցների ներկայացմանը, ինչը իր նամակում պահանջում է տիկին Ն. Թեյմուրազյանը, ապա դրանք կներկայացվեն նախաքննության արդյունքներով կազմվող մեղադրական եզրակացության մեջ, որին օրենքով սահմանված կարգով, կծանոթանան ե՛ւ մեղադրյալը, ե՛ւ նրա փաստաբանը:

Ավելացնենք նաեւ, որ ՀՀ դատախազության քննչական մասի պետ Էդ. Աստվածատրյանի վկայությամբ, նախաքննության ընթացքում գտնվող հիշյալ քրեական գործով պարզվել են նոր հանգամանքներ, որոնց ստուգման համար անհրաժեշտ է ժամանակ, եւ այդ ընթացքում Ռ. Թեյմուրազյանի նկատմամբ ընտրված խափանման միջոցի փոփոխումը չի բխում քրեական գործի նախաքննության խնդիրներից:

Ինչպես վկայում են ՀՀ ՆԳ եւ ԱԱ նախարարության բժշկական ծառայության կողմից 19. 08. 97 թ. եւ 01. 12. 97 թ. տրված տեղեկանք-եզրակացությունները, մեղադրյալ Ռ. Թեյմուրազյանի առողջական վիճակը բավարար է եւ ներկա դրությամբ նա կարող է պահվել քննչական մեկուսարանում: Հետեւապես, նամակում արված հայտարարությունն այն մասին, որ քրեական գործով վարվող նախաքննությունը վտանգի տակ է դնում մեղադրյալի առողջությունը՝ անհիմն է:

Ռ. Թեյմուրազյանի, նրա կնոջ եւ փաստաբանների նույնաբովանդակ բազմաթիվ դիմում-գանգատները եւ միջնորդությունները ժամանակին ստուգվել են եւ դրանց տրվել են հիմնավորված պատասխաններ:

Քրեական գործով նախաքննությունը իրականացվում է ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքի պահանջների ու սահմանված ժամկետների խստիվ պահպանմամբ եւ հացադուլ հայտարարելու սպառնալիքները, պարզապես, նախաքննության վրա ճնշում գործադրելու, հասարակական կարծիքը ապակողմնորոշելու նպատակ են հետապնդում:

ՀՀ գլխավոր դատախազի հանձնարարությամբ՝

Գ. ԱՄԲԱՐՅԱՆ,
ՀՀ դատախազության լրատվության եւ միջազգային կապերի ծառայության պետ,
ՀՀ գլխավոր դատախազի մամուլի քարտուղար

Դարձյալ գույքահարկի մասին...

Սկիզբը էջ 1

Ըստ օրինագծի, «գույքահարկը հասկացումների սեփականություն կամ լրիվ (մասնակի) տնտեսավարման իրավունքով պատկանող օրենքով սահմանված գույքի համար նույն օրենքով սահմանված կարգով եւ չափով վճարվող ուղղակի հարկ է»: Գույքահարկը կախված չէ հարկատուների տնտեսական գործունեության արդյունքից: Հարկատու են համարվում **ֆիզիկական եւ իրավաբանական** անձինք, իրավաբանական անձի կարգավիճակ չունեցող ձեռնարկությունները, որոնց սեփականության իրավունքով ՀՀ տարածքում պատկանում է օրենքով սահմանված գույքը: Հարկվող օբյեկտը եւ բազան շինությունն է, շենքը, բնակելի տունը, բնակարանը, կացարանը, ավտոտնակը, ամառանոցը, արտադրական եւ տնտեսական նշանակության այլ շինությունը, նման այլ կառույցը, փոխադրամիջոցը, այն է՝ ավտոմոբիլային տրանսպորտի միջոցը, անիվավոր, թրթուրավոր, ինքնաթիռը, ուղղաթիռը, նավը, օդային եւ ջրային այլ փոխադրամիջոցը: Օրենքի նախագծում սահմանվում են շինությունների հարկման բազան, շինությունների գույքահարկի դրույքաչափերը, գույքահարկի արտոնությունները եւ այլ դրույթները): Իրավաբանական անձանց համար գույքահարկի դրույքաչափը կազմում է հարկվող բազայի 0,8 տոկոսը: Ֆիզիկական անձանց համար սահմանվում են հետեւյալ դրույքաչափերը. եթե հարկման բազան կազմում է մինչեւ 3 մլն դրամ՝ հարկի գումարը հավասար է հարկման բազայի 0 տոկոսին, 3 մլն դրամից մինչեւ 10 մլն դրամ՝ 3 մլն-ը գերազանցող մասի 0,2 տոկոսը, 10 մլն-20 մլն դրամ՝ 14 հազար դրամ գումարած հարկման բազայի 10 մլն դրամը գերազանցող մասի 0,4 տոկոսը, 20 մլն դրամից բարձր՝ 54 հազար դրամ գումարած հարկման բազայի 20 մլն դրամը գերազանցող մասի 0,8 տոկոսը:

Մեկնաբանությունները, թերեւս, ավելի քան ավելորդ են:

Իսկ այսօր լիագումար նիստում կքննարկվի 1998 թ. պետբյուջեի նախագիծը: Ի դեպ, սա ԱԺ-ի վերջին եռօրյան է արձակուրդից առաջ:

Գորիս-Ստեփանակերտ մայրուղու կառուցումը կավարտվի եկող ամռանը

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Գորիս-Ստեփանակերտ մայրուղու առաջին 6 կմ հատվածն արդեն կառուցվել է, իսկ դրան զուգահեռ ամբողջապես նորոգվել է Աղավնո գետի կամուրջը: Ճանապարհի մյուս 13 կմ հատվածը դեպի Լաչին եւ դրանից հետո 12 կմ հատվածը ասֆալտապատվում են, որը կավարտվի առաջիկայում:

Ըստ ՀՀ տրանսպորտի նախարարության մասնագետների, **ճանապարհի** մնացած հատվածներում կատարված է հողային աշխատանքների հիմնական մասը: Ճանապարհն ամբողջությամբ շահագործման կհանձնվի 1998 թվականի ամռանը: Գորիս-Ստեփանակերտ ճանապարհը համապատասխանելու է միջազգային չափանիշներին, որի այդպիսին լինելը հաստատել են փորձարկումները:

Ճանապարհը կառուցում է «Զանգեզուրտրանսշին» փակ բաժնետիրական ընկերությունը, որը հնարավորինս նվազագույն ծախսերով է **կառուցում ավտոճանապարհը** (1 կմ 110-130 հազար դոլար), աշխատանքով ապահովելով շուրջ 250 շինարարների:

Գյումրի. Շինանյութ... կենսաթոշակային հիմնադրամ

Կենսաթոշակային հիմնադրամին կատարվող մուծումների հարցում ուշացումներն ու թերացումները, ինչպես հայտնի է, մարդկանց թոշակների պարբերական ուշացման պատճառ են դառնում: Գյումրիում հիմնարկ-ձեռնարկությունների, անհատ ձեռներեցների պարտքն այս հիմնադրամին կազմում է 150 մլն դրամ, իսկ հաշվարկված տույժերի գումարը հասնում է 3 մլրդ դրամի: Այստեղ հարցը բարդանում է նրանով, որ ձեռնարկությունները նորմալ չեն գործում կամ աշխատում են իրենց կարողությունների մի չնչին մասով: Այնուամենայնիվ, ըստ կենսաթոշակային ապահովության Շիրակի մարզային վարչության պետ Սամվել Զանոյանի, վերջին շրջանում հիմնադրամին կատարվող մուծումների հարցում կարծես սայլը սկսել է տեղից շարժվել: Որպես հարցի լուծման միջանկյալ տարբերակ, որոշ ձեռնարկություններ սկսել են պարտքի դիմաց կենսաթոշակային հիմնադրամին տրամադրել իրենց արտադրանքից: «Հայուրալսիբշին» շինարարական ֆիրման, օրինակ, հատկացրել է գույք, տնաշինական կոմբինատը, «Անի» եւ «Էրգրում» դուստր ձեռնարկությունները՝ շինվերանորոգման պարագաներ եւ այլն: Տրամադրված ապրանքանյութական արժեքները դրամի են վերածվելու աճուրդային վաճառքի միջոցով: Ելք չեղած դեպքում, իհարկե, սա էլ ելք է...

Գ. Մ.

Երեւանի թիվ 114 դպրոցը դեղնախտի պատճառով ժամանակավորապես փակվել է

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Վիրուսային հեպատիտ հիվանդության, որը հայտնի է դեղնախտ անվամբ, յոթ դեպք է գրանցվել այս տարվա հոկտեմբեր-նոյեմբեր ամիսներին Երեւանի թիվ 114 միջնակարգ դպրոցում: Վերջին դեպքը տեղի է գտել մեկ շաբաթ առաջ: Բոլոր հիվանդները հոսպիտալացվել են:

Ինչպես հայտնեցին հիգիենիկ եւ հակահամաճարակաբանական տեսչության հանրապետական կենտրոնում, քաղաքի կենտրոնական համայնքի սանիտարական ծառայությունների կողմից ձեռնարկվել են բոլոր միջոցները վարակի օջախը վերացնելու համար: Նոյեմբերի 25-ից դպրոցը ժամանակավորապես փակ է:

Համալսարանի տպարանը զորակցում է Վրեժ Մարկոսյանին

«Ազգ» թերթի նոյեմբերի 26-ի համարում տպագրված Վրեժ Մարկոսյանի «Եվրասիան» թող է փչում մեր աչքերին» հոդվածում բացարձակ իրավացիորեն եւ փաստերով նշվում է, որ «Պարբերականը» (այսօր արդեն «Տիգրան Մեծ» ՓԲ հրատարակչությունը) մենաշնորհ չի հանդիսանում թերթերի տպագրության գործում:

Նախկինում եղել է հատուկ թերթերի տպագրության տպարան (թիվ 2), որտեղ մինչեւ 1967 թ. թերթերի տպագրությունն իրականացվել է ծանր եւ դժվարին աշխատանքային պայմաններում, որը պատճառ է հանդիսացել բանվորների ժամանակ առ ժամանակ ընդվզումների (գործ աշխատավարձ, միեւնույն ժամանակ անտանելի աշխատանքային պայմաններ. տողերիս հեղինակը 17 տարի աշխատել է այդ «մասնագիտացված» տպարանում):

Այնուհետեւ կառուցվեց եւ շահագործման հանձնվեց թերթերի տպագրության մասնագիտացված տպարան, որը հին տեխնոլոգիայի, վատ նախագծի պատճառով գոյատեւեց ընդամենը 10 տարի:

Ճիշտ է, որ 1977-90 թթ. նոր շահագործման հանձնված Կենտկոմի տպարանը մենաշնորհ ձեռնարկություն էր, բայց 1991-ից՝ ոչ, թերթերի տպաքանակի խիստ անկման պատճառով:

Այժմ Հայաստանում կան մեկ տասնյակից ավելի տպարաններ, որոնք կարող են իրականացնել թերթերի գունավոր տպագրություն:

Հարկ եմ համարում նշել, որ այդ մեկ տասնյակ տպարաններն այսօր աշխատում են իրենց կարողությունների 15-20 տոկոսի սահմաններում, իսկ Երեւանի պետհամալսարանի տպարանում տեղադրված ժամանակակից չորս գույնանի օֆսեթ եղանակով տպող մեքենան չորս տարի պարապուրդի եւ բուղթ չլինելու պատճառով մատնված է անգործության:

Այնպես որ, կրկնակի ճիշտ է վաստակաշատ հրատարակիչ Վրեժ Մարկոսյանը, որ նշում է «Ազգ» թերթում «Եվրասիան» թող է փչում մեր աչքերին եւ ինչ-որ հարցեր ունի լուծելու Հայաստանում:

Իրականում, երբ «Եվրասիան» իսկապես ցանկանում է օգնել Հայաստանի լրագրողներին, շատ ուրախալի է: Կարելի է սոցիոլոգիական հարցումներ անցկացնել այդ գործում պրոֆեսիոնալ տպագրիչների, հրատարակիչների, լրագրողների շրջանում եւ գալ ճիշտ եզրահանգման, թե իրոք ինչպես եւ որտեղ կարելի էր այդ միջոցները ներդնել:

Այդ գումարի կեսը ԵՊՀ տպարանում ներդնելու դեպքում կարելի էր բոլոր բուհական թերթերի տպագրությունը **մեկ տարի կատարել անվճար եղանակով (դրանց թիվն օրեցօր աճում է):**

Ուզում ենք տեղյակ պահել, որ տարեկան նախկինում համալսարանի տպարանը եւ հրատարակչությունը 60 անուն դասագիրք են տպագրել Հայաստանի բոլոր բուհերի համար:

Այնպես որ, համալսարանի տպարանն ունի լավ հիմքեր եւ ավանդույթներ օգնելու ե՛ւ լրագրողներին, ե՛ւ ուսանողներին, ե՛ւ հրատարակիչներին:

ՍՏԵՓԱՆ ԳԱՍՈՒՄՅԱՆ
ԵՊՀ տպարանի տնօրեն

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակվում է տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
ֆաքս 562941, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Տնօրենություն / հեռ. 562863
Համակարգչային ծառայություն / 581841
Apple Macintosh համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Գովազդը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor H. AVEDIKIAN // phone 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

Հայաստանի կոմկուսի 33-րդ համագումարը, որ մեկնարկեց Հայաստանի խորհրդայնացման տարեդարձի օրը՝ նոյեմբերի 29-ին, հիշեցրեց կոմկուսի երբեմնի պերճանքը: Կոմունիստների բարձրագույն հավաքը, որ տեղի ունեցավ կառավարության նիստերի դահլիճում («իշխանության թեւի տակ, ինչպես բնորոշել էր «Գոլոս Արմենիի»-ն), առանձնացավ առնվազն վերջին տասնամյակում աննախադեպ օտարերկրյա ներկայությամբ (այստեղ էին հեռավոր եւ մերձավոր արտասահմանի մոտ 20 երկրների ներկայացուցիչներ), եւ համագումարի կենտրոնական իրադարձությունը՝ Սերգեյ Բադալյանի «քաղաքական հաշվետվությունը», կան ընտրությունների հործանումը եւ, ի տարբերություն մյուս ուժերի, սառնասրտեն ընդունեց վերջինիս արդյունքները, նպաստել հետընտրական լարվածության թուլացմանը: Հայկոմկուսի ջանքերով կտրուկ շրջադարձ կատարվեց արտաքին քաղաքականության մեջ՝ դեպի Ռուսաստան»: Պրն Բադալյանը, բացառելով կուսակցության «տարալուծումը տարբեր դաշինքներում, որոնց գլխավոր խնդիրը կոմկուսի մեկուսացումն է», անդրադարձավ ներկուսակցական խմորումներին: «Կուսակցության վերնախավ էին ներխուժել մարդիկ, որոնց սրտին, մտքին, գործին խորթ էին մեր գաղափարները (ահա թե որտեղ են թաքնված մեր պարտության եւ հանիքը, ընտանիքը, մթնոլորտը հագեցած է ժողովրդի հզոր շնչառությամբ՝ ե՞րբ են գալու կոմունիստները», արձանագրեց կոմկուսի ղեկավարը՝ իշխանություններին կոչ անելով կամավոր հեռանալ ասպարեզից, չսպասել ժողովրդի ընդվզմանը:

Պրն Բադալյանի քննադատության երկսայր թուրը արմատական հարվածներ տեղաց «իշխանությունների եւ նրանց սերտաճած աջ ընդդիմության» դիրքերին, վերջիններիս «հակասական, ժողովրդին կործանման տանող» գործելակերպին հակազդելու ընդունակ միակ ուժ տեսնելով հայկոմկուսը: Ինքնաքննադատության կարգով նշվեցին նաեւ որոշ թերացումներ, մասնավորապես «կանանց

ՀԱՅԿՈՄԿՈՒՍ-33

«Օդը հագեցած է ժողովրդի շնչառությամբ՝ ե՞րբ են գալու կոմունիստները»

Կարծում է Սերգեյ Բադալյանը

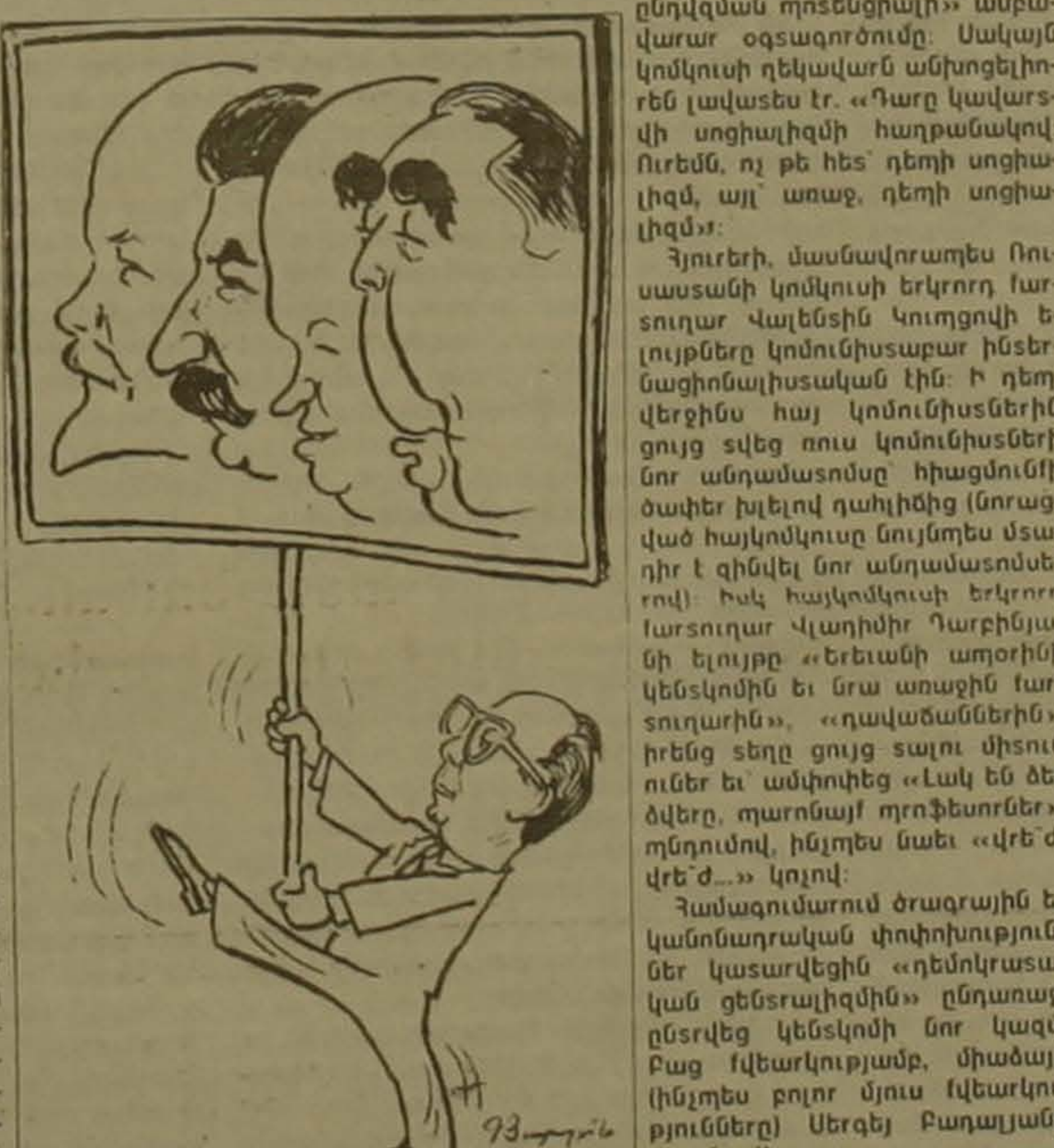

Նույնիսկ կենտկոմի առաջին քարտուղարի սովորաբար պաթետիկ ելույթների ֆոնի վրա արտասովոր բոցաշունչ էր, դահլիճում ժամանակ առ ժամանակ հնչող հոտնկայս ծափահարությունները՝ բուռն եւ երկարատեւ: Հակառակ դրան՝ թույլ էր Հայաստանի քաղաքական ուժերի ներկայությունը. «Հայկանդուխտ», ՀՈԱԿ, «Ազգային վերածնունդ» եւ «Հայ դատ» (վերջին երկուսն սկզբում ընդգրկվել էին ձախ սոցիալիստական ուժերի միության մեջ, հետո՝ փոշմանել), ԱԺ «Սոցիալական պետություն» խմբակցություն:

Պրն Բադալյանի ելույթի զգալի մասը նվիրված էր ՀԿԿ գովազդին. «Հայ ժողովուրդը, որ ինչպես երբեք բախում է ճակատագրի դուռը, համոզվեց, որ փրկության միակ խարիսխը հայկոմկուսն է, կոմկուսի գաղափարներն աննախադեպ վերածնունդ են ապրում Հայաստանում (ափսոսանքով նշվեց, որ թեեւ «ներկա կառավարությունն ամեն ինչ արել է, որպեսզի կուտակվեն հեղափոխության ամպերը եւ ճայթի ամպրոպը», հուսահատված ժողովուրդը զարմանալիորեն չի տրամադրվում պահից բխող գործողությունների, ուստի եւ կոմունիստները պետք է դառնան ժողովրդի քաղաքական հասունացման մարտկոցներ): Կոմկուսն ընդդիմադիր պայքարի հարուստ փորձ է ձեռք բերել, կուսակցության ԱԺ-ում փոքրաթիվ խմբակցությունը ոչ միայն կարողանում է սառեցնել այլեւ հանդես է գալիս ժողովրդի արկենցաղային հակակոմունիզմը, այլեւ հանդես է գալիս ժողովրդի աշխատավոր շահերի դիրքերից: Կոմկուսը ժողովրդին պատուհասած մղձավանջից դուրս բերելու առաքելություն ունի, եւ բոլոր ազգային հայրենասիրական ուժերը պարտավոր են կողմնորոշվել դեպի կոմկուս, համախմբվել ազգային փրկության գաղափարի շուրջ՝ սոցիալիզմ, միայն սոցիալիզմ Հայաստանի եւ սփյուռքի բոլոր հայերի համար, կուսակցությունը համարձակորեն մխրճվեց նախագահմասարած դավաճանության արմատները): Հիմա էլ մեր աչքի առաջ անպատկառորեն փետրափոխվելով՝ փորձում են խափանել անընդհատ արագություն զարգացնող մեր կուսակցության լոկոմոտիվի ընթացքը», ասաց նա՝ զգոնության կոչ անելով կուսակիցներին:

Հաշվետվության մի հսկա հատված «հանցավոր սեփականաշնորհման», «չարաբաստիկ բագրատյանական «բարեփոխումների» պատճառով Հայաստանում ստեղծված երկրային դժոխքի նկարագրությունն էր: «Կենսագործունեության բոլոր աղբյուրները ցամաքել են, վտանգված է հայրերը ընդվզման պոտենցիալի» անբավարար օգտագործումը: Սակայն կոմկուսի ղեկավարն անխոցելիորեն լավատես էր. «Դարը կավարտվի սոցիալիզմի հաղթանակով: Ուրեմն, ոչ թե հետ՝ դեպի սոցիալիզմ, այլ՝ առաջ, դեպի սոցիալիզմ»:

Հյուրերի, մասնավորապես Ռուսաստանի կոմկուսի երկրորդ քարտուղար Վալենտին Կուպցովի ելույթները կոմունիստաբար ինտերնացիոնալիստական էին: Ի դեպ, վերջինս հայ կոմունիստներին ցույց տվեց ռուս կոմունիստների նոր անդամատոմսը՝ հիացմունքի ծափեր խլելով դահլիճից (նորացված հայկոմկուսը նույնպես մտադիր է զինվել նոր անդամատոմսերով): Իսկ հայկոմկուսի երկրորդ քարտուղար Վլադիմիր Դարբինյանի ելույթը «Երեւանի ապօրինի կենտկոմին եւ նրա առաջին քարտուղարին», «դավաճաններին» իրենց տեղը ցույց տալու միտում ուներ եւ ամփոփեց «Լավ են ձեր ձվերը, պարոնայք պրոֆեսորներ» պնդումով, ինչպես նաեւ «վրե՛ժ, վրե՛ժ...» կոչով:

Համագումարում ծրագրային եւ կանոնադրական փոփոխություններ կատարվեցին «դեմոկրատական ցենտրալիզմին» ընդառաջ, ընտրվեց կենտկոմի նոր կազմ: Բաց քվեարկությամբ, միաձայն (ինչպես բոլոր մյուս քվեարկությունները) Սերգեյ Բադալյանը վերընտրվեց:

ԼՂՀ կարգավորման առնչությամբ նախապես ծրագրված հայտարարության ընդունումը, խոչընդոտվելով «մեծ եղբոր» «սատող» միջամտությամբ, մնաց կես ճանապարհին: Չկայացավ նաեւ համագումարի երկրորդ օրը նախատեսված մամուլի ասուլիսը. կիրակնօրյա հանգստի հաշվին «աշխատանքի» ժամանած լրագրողները, սպասելով մի ամբողջ ժամ (ի դեպ, կաշկանդված ոչ միայն նիստերի դահլիճ, այլեւ բուֆետ եւ նույնիսկ զուգարան գնալու արգելքով), արժանապատվորեն լքեցին նախասրահը:

ԼՈՒԻԶԱ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

Պետք է միասին պայքարել

Լույս է տեսել Հայաստանի հելսինկյան կոմիտեի առաջին տեղեկագիրը: Այստեղ զետեղվել են Հայաստանում մարդու սահմանադրական իրավունքների խախտումներն արձանագրող փաստերը, ինչպես նաեւ հնարավորինս ընդարձակ ներկայացված են սեպտեմբերի 25-ի քաղբանտարկյալների դատավարության մասին տեղեկություններ:

Խոսքի եւ մամուլի ազատության իրավունքի ոտնահարման շարքում նշվում են մասնավորապես դաշնակցական պարբերականների կասեցման, ապա եւ 1996 թ. սեպտեմբերի 25-ին լրագրողներին ֆիզիկական բռնությունների, ապօրինի ձերբակալությունների ենթարկելու փաստերը: Փակագծում ասենք, որ 94-96 թթ. ժամանակային հատվածին վերաբերող այս տեղեկությունների շարքում բացակայում են մի շարք անուններ, այդ թվում «Ազգի» խմբագրինը: Քաղաքացիների կողմից պետության կառավարմանը մասնակցելու իրավունքի խախտման մասին հոդվածում խոսվում է 1995 թ. Ազգային ժողովի եւ 96 թ. ՀՀ նախագահի ընտրությունների մասին: Միավորվելու ազատության եւ երեխաների իրավունքի ոտնահարումներին անդրադարձող հոդվածներում խոսվում է հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունների գործունեությունը կասեցնելու, կամ էլ դրանց գրանցման հարցում խոչընդոտներ հարուցելու մասին, իսկ 1997 թ. մայիսի 15-ի՝ ՀՀ կառավարության որոշումը առողջապահության համակարգի մասին, որի հետեւանքով Հայաստանում երեխաների բուժօգնությունը դարձել է հիմնականում վճարովի, առհասարակ հակասում է երեխաների միջազգայնորեն ամրագրված իրավունքներին:

Ցավոք, տեղեկագիրը, հանգամանորեն ներկայացնելով սեպտեմբերի 25-ի գործով դատավարությունները (որ հավակնում է շարք դառնալ), լռում է «Դրո» եւ «Վահան Հովհաննիսյան+30» դատավարությունների մասին: Հելսինկյան կոմիտեի գործունեությանը զորակից լինելու ցանկությամբ՝ ուզում ենք, որ չմոռացվի «Մեր ժողովրդի փրկությունը մեր միասնության մեջ է» կարգախոսը:

Ա. Գ.

ՍՓՅՈՒՌՔ-ՀԱՅՐԵՆԻՔ

Անցեալ 8 տարիներուն Միացեալ հայկական ֆոնդը 200 միլիոն դոլար նպաստ հայթայթած է Հայաստանին

ԳԼԵՆԴԵՅԼ, ԿԱԼԻՖՈՌՆԻԱ: Անցեալ 8 տարիներուն, Միացեալ հայկական ֆոնդը 95 թռիչքներով եւ 289 ծովային արկղներով Հայաստանին հայթայթած է 200 միլիոն դոլար արժողութեամբ մարդասիրական նպաստ, ներառեալ 21 միլիոն դոլար արժողութեամբ վառելանիւթ:

Միացեալ հայկական ֆոնդը 1996-97 ելեւմտական տարուան ընթացքին 43,3 միլիոն դոլար աննախընթաց եկամուտ արձանագրած է, ըստ Արթըր Էնտըրսըն LLP ընկերութեան կատարած հաշուեքննութեան:

Այս տարի, Միացեալ հայկական ֆոնդը օդային եւ ծովային ուղիներով Հայաստան առաքեց 40 միլիոն դոլար արժողութեամբ նպաստ, մեծ մասամբ դեղորայք: Ֆոնդը նաեւ ֆինանսաւորեց Հայաստանի մանուկներու սրտաբանական կեդրոնը, ուր զարդ կատարուած են 1,100 սրտային վիրահատումներ:

Հաշուեքննական տեղեկագրութիւնը կը պարզէ, Միացեալ հայկական ֆոնդի եկամուտին միայն 1 տոկոսը տրամադրուած է վարչական ծախսերու, մնացեալ 99 տոկոսը յատկացուած ըլլալով հայրենիքի օժանդակութեան:

«Շնորհակալութիւն կը յայտնենք ամերիկահայ համայնքին Միացեալ հայկական ֆոնդի հայրենանպաստ ջանքին բերած իր սատարին ու զօրակցութեան համար», յայտնեց Միացեալ հայկական ֆոնդի վարիչ տնօրէն Յարութ Սասունեանը:

Միացեալ հայկական ֆոնդը համատեղ աշխատանքն է Ամերիկայի հայկական համագումարին, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութեան, Ամերիկայի Հայ աւետարանչական ընկերակցութեան, Հայ օգնութեան միութեան, Հայաստանեայց եկեղեցւոյ Ամերիկայի թեմին եւ Լինսի հիմնարկին:

Յաւելեալ տեղեկութեան համար կը խնդրուի հեռաձայնել Միացեալ հայկական ֆոնդի գրասենեակի (818) 241-8900 թիւով:

Եվրոպահայությունը քաներորդ դարի սեմին

Գերմանահայ համայնքում գործուն դեր ստանձնած 5 ազգայիններից ստացել ենք հետեւյալ հաղորդագրությունը, ուր ազգային-քաղաքական տեսակետից խիստ կարեւոր հարցեր են բարձրացվում:

Սիրելի հայրենակիցներ,

Եվրոպայի օրէ ըստ օրէ զարգացող ու այլեւս յետադարձ չունեցող ինտեգրացման (համարկման) ու միացման գործընթացը կը ձգտի վիթխարի կարելիութիւններ ստեղծել պասկան ժողովուրդներուն համար:

Երբ այս պետութիւնները, որ անցեալին տարիներ շարունակ իրարու դէմ պատերազմած են, այսօր ձեռք ձեռքի տուած կը ջանան միասնական տուն մը, աւելի պայծառ ապագայ մը կերտել, հայերս չենք կրնար դուրս չելլել մեր նեղ կաղապարներէն, չքանդել մեզ բաժնող ու մեկուսացնող պատերը:

Մեզ շրջապատող հասարակութեանց մէջ արագօրէն առաջացող այս գործընթացները նաեւ Եւրոպայի հայ համայնքներուն առջեւ կը բանան նոր ուղիներ, հեռանկարներ ու հնարաւորութիւններ, լուծելու համար մեր ամենուրէք ծառացած համազգային ու համայնքային հետեւեալ հրատապ հարցերը.

- Հայակերտում՝ հայ նոր սերունդի հայեցի դաստիարակութիւնը: Մանկա-պատանեկան-երիտասարդական կրթական ծրագիր:

- Նեցուկ ըլլալ Արցախի եւ Հայաստանի ժողովուրդին: Այսօր աւելի քան երբեք անհրաժեշտութիւնը կազմակերպուած աջակցութեան, քանի որ ադրբեջանական նաւթի արտահանման հետ շաղկապուած շահերու բերումով Արցախի եւ Հայաստանի հանրապետութիւններուն վրայ կը ծանրանան միջազգային տնտեսա-քաղաքական սաստիկ ճնշումներ:

- Հայ դատի վճռական հետապնդումը:

- Եւրոպայի տարբեր երկիրներու մէջ կազմակերպուած ձեւով **հետապնդել ու պաշտպանել մեր, որպէս փոքրամասնութիւն, իրաւունքները** (տեղ գրաւել եւրախորհրդարանի քաղաքականներու ֆորումին մէջ, իրականացնել մայրենի լեզուի ու ուսուցումը դպրոցներու կրթական ծրագիրներէն ներս, հայերէն ձայնասփիւռի ու հեռատեսիլի ծրագիրներ) նկատի առնելով ձուլման վտանգը, որ յաճախ կը շփոթուի ամբողջ համարկումի հետ: Այս ուղղութեամբ պէտք է մտածել Եւրոպայի մէջ միասնաբար ստեղծել

- Համահայկական գաղափարախօսութիւն մը,
- Յստակ ռազմավարութիւն մը,
- Ազգային ծրագիր մը,
- Տեղեկատուութեան եւ հաղորդակցութեան խիտ ցանց մը (օգտուելով արդիական նոր միջոցներէ, ինչպէս Ինտերնետ, արբանեակ):
- Տնտեսական յղացք մը եւ ազգային դրամագլուխ մը:

Ստորագրեալներս, որ ազգային կեանքէ ներս կը բերենք մեր մասնակցութիւնը, այս գրութեամբ կ'ուզենք սկսիլ միտքերու աշխոյժ փոխանակում մը:

Հետաքրքրուողները կրնան դիմել.

Manuk Acemyan, Dechant Kreystr. 8, 51374 Leverkusen/Germany

Nubar Sepoian, Hetzschol 17, 7608 DT Almelo/Holland

Raffi Bedikjan, Hanielstr. 88, 46539 Dinslaken/Germany

Yetvart Ficicyan/Shahen Zeytounchian, Bremerstr. 61, 10551 Berlin

Նիդեռլանդները 750 հազար գուլդեն նվիրաբերեց ՊՀԾ-ի հայաստանյան ծրագրին

Արձագանքելով Հայաստանում ապրող 220 հազար մարդու 7.7 ԱՄՆ դոլարի օգնություն հատկացնելու Միացյալ ազգերի կազմակերպության Պարենի համաշխարհային ծրագրի կոչին, Նիդեռլանդների կառավարությունը տրամադրել է 750 հազար գուլդեն, որը համարժեք է 365,854 ԱՄՆ դոլարի, տեղեկացնում է ծրագրի երեւանյան գրասենյակը:

Ֆինանսական այս օգնությունը հնարավորություն կտա 1998 թ. առաջին կեսին պարենային օգնություն ցուցաբերել 140 հազար փախստականների, միայնակ թոշակառուների, բազմանդամ ընտանիքների, ժամանակավոր կացարաններում ապաստանած ընտանիքների:

Մնացած 80 հազարին ՊՀԾ-ն սնունդ կտրամադրի համայնքային ծրագրերում կատարած աշխատանքի համար:

ԱԶԳ

ազգային ունեցվածներ

Հաղորդագրութիւն

Յանուն Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբեանց Ընդհանուր միաբանական ժողովի նորընտիր դիւանին կ'ուզենք հաղորդել մերազն ժողովուրդին, թէ Նոյեմբեր 4, 5 եւ 6 օրերուն Միաբանական ընդհանուր ժողով գումարուեցաւ Պատրիարքարանի մեծ դահլիճին մէջ, ուր կարգ մը կարեւոր հարցեր արծարծուեցան։

Միաբանական այս ժողովին հրաւէր ուղարկուած էր Տնօրէն ժողովի որոշումով եւ նորին Ամենապատուութեան կողմէ, Սրբոց Յակոբեանց մեր միաբանական ուխտի բոլոր անդամներուն։ Ժողովին մասնակցեցան միաբանութեանս հրաւիրեալ 45 անդամներէն 39 հոգի, որոնք կու գային Ս. Աթոռէն եւ արտասահմանի այլեւայլ հեռաւոր ու մօտակայ թեմերէն։

Միաբանական ընդհանուր ժողովի օրակարգի գլխաւոր հարցերուն մաս կը կազմէր Միաբանական ընդհանուր ժողովոյ Դիւանի եւ Տնօրէն ժողովոյ դադարեալ անդամներու ընտրութիւն ու նաեւ Առաքելական սուրբ աթոռի պարտականութեանց եւ պատասխանատուութեանց վերանայում եւ կարգաւորում։

Ժողովս ընտրութիւնները կատարելէ ետք ունկնդրեց Պատրիարք սրբազան հօր «Զեկոյց պատգամը» եւ Տնօրէն ժողովի տեղեկատուութիւնը անցնող տարիներու գործունէութեանց վերաբերեալ։ Զեկոյցէն ու տեղեկատուութենէն բխած գլխաւոր հարցը կալուածներու մատակարարման կը վերաբերէր, մասնաւորաբար այն երեք կալուածներու մասին, որոնք հայ մամուլի նիւթ դարձան վերջին մի քանի ամիսներուն։

Նախ՝ միաբանութիւնս՝ միասնական ոգիով եւ եղբայրական մթնոլորտի մէջ իր զօրակցութիւնը յայտնեց Պատրիարք սրբազան հօր եւ Տնօրէն ժողովին, ի լուր եւ ի տես որոշ դժուարութիւններու եւ հարցերու։ Միաբանութեանս երուսաղէմաբնակ եւ հեռաբնակ անդամներու մէկտեղումը ինքնին ցոյց կու տայ, որ իւրաքանչիւր միաբան՝ գիտակից իր ուխտին՝ նախանձախնդիր էր Առաքելական Ս. աթոռի գերագոյն շահերուն պաշտպանութեան։

Սրբոց Յակոբեանց զինուորեալ միաբանութիւնը, որ դարեր շարունակ ամենադժնդակ պայմաններու մէջ նշանաւոր հանդիսացած էր որպէս պաշտպան ազգային իրաւանց Ս. Տեղեաց մէջ, այսօր եւս կը շարունակէ հետեւիլ իր աւանդական ուղղութեան։ Այս հանգրուանին ուրանալ այս իրողութիւնը, կը նշանակէ ուրանալ պատմութիւնը։

Ժողովական նիստերու ընթացքին տրուած բացատրութիւնները եւ լուսաբանութիւնները ցոյց տուին, որ խնդրոյ առարկայ դարձած երեք կալուածներու առնչութեամբ [illegible] պատրիարքին հնչեցուցած ահազանգը եւ Տնօրէն ժողովի առած քայլերը արդէն սկսած էին դրական արդիւնք տալ։

Վանական իշխանութիւնը այսօր, աւելի քան երբեք, ուշադիր է, որ կալուածական շահարկումներու պարագային նիւթական առաւելագոյն շահ ապահովուի։

Այս առթիւ կարեւոր կը նկատենք հրապարակաւ յայտարարել, թէ Երուսաղէմի հայոց պատրիարքարանը «Տէրն» է իր կալուածներուն եւ թէ անոնց իրավիճակը կը մնայ անփոփոխ։ Սուրբ Տեղեաց մէջ մեր ազգային իրաւունքները կը մնան անաղարտ եւ անոնք մեր երուսաղէմաբնակ եղբայրներուն նախանձախնդիր հսկողութեան ենթակայ են ցերեկ ու գիշեր։

Կալուածական հարցեր չեն կրնար ազդել մեր իրաւանց վրայ Ս. Տեղեաց մէջ, որովհետեւ անոնք միջազգային իրաւունքի հիման վրայ հաստատուն կացութեան մէջ կը գտնուին։

Շնորհիւ Տնօրէն ժողովի որոշման, այսօր կը գործէ Պատրիարքարանի կալուածոց մատակարարման համար յանձնախումբ մը, որ կը բաղկանայ երեք ազգայիններէ եւ երկու հոգեւորականներէ, որ հետամուտ է ոչ միայն ուղղելու վարձու տրուած երեք հողատարածներու վերաբերեալ համաձայնութիւնը, այլեւ փրկելու տասնհինգէ աւելի կալուածներ՝ անցեալին վարձու տրուած։

Մենք կու գանք հաստատելու, որ տիրող պայմաններուն տակ Տնօրէն ժողովը լրիւ կատարած է իր պարտականութիւնը եւ կը շարունակէ աչալուրջ հսկել ազգապատկան կալուածներու վրայ։ Իսկ յետ այսօրիկ՝ վերոյիշեալ խորհրդատու յանձնախումբի օգնութեամբ Տնօրէն ժողովը պիտի կարենայ աւելի ապահով համաձայնագիրներու հիման վրայ առաջարկուած համաձայնագիրներ ընդունիլ եւ ստորագրել։

Ժողովական նիստերու օրակարգին նաեւ մաս կը կազմէր Միաբանական ուխտի կանոններու բարեփոխման առաջարկութիւնը, որ միաձայնութեամբ ընդունուեցաւ ժողովին կողմէ, թելադրելով, որ Տնօրէն ժողովը յանձնախումբ մը կազմէ այս բարդ ու դժուարին գործը յառաջ տանելու համար։ Ժողովս նաեւ անդրադարձաւ Քրիստոնէութեան 2000 ամեակի Երուսաղէմի մէջ կատարուելիք հանդիսութեանց եւ Հայաստանի Քրիստոնէութեան պետականացման 1700 ամեակի տօնակատարութեանց մասին։

Վստահ ենք, որ մերազն ժողովուրդը պիտի շարունակէ սատար հանդիսանալ Ս. Տեղեաց պաշտպան մեր զինուորեալ միաբանութեան։ Ս. Երուսաղէմը միշտ ունեցած է իր ուրոյն տեղը հայու հոգիին մէջ եւ հայն ալ առաքելական դարերէն սկսեալ ունեցած է իր յատուկ տեղը Ս. Երուսաղէմի մէջ։ Այդ վայրը Սրբոց Յակոբեանց վանքն է, որ փառք ու պարծանքն է մեր ժողովուրդին՝ Քրիստոնէական աշխարհի սրտին վրայ։

ԴԻՒԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻԱԲԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ
6 ՆՈՅԵՄԲԵՐ

Դարձյալ Երուսաղեմի հայոց կալվածքների մասին

Կողքի սյունակում հրապարակում ենք Երուսաղեմի Սրբոց Հակոբյանց միաբանության ընդհանուր ժողովից բխած հաղորդագրությունը: Այն մեր ձեռքի տակ էր գտնվում մի քանի շաբաթ, սակայն ձեռնպահ էինք մնում հրատարակելուց, քանզի ընթերցողը, մանավանդ հայաստանցի ընթերցողը, ոչինչ պիտի չհասկանար հաղորդագրության քաղաքավարի բովանդակությունից: Մեր խնդրանքով, լրագրող Համո Մոսկոֆյանը դիմեց ժողովի մասնակիցներից Վիգեն արք. Այվազյանին, որի բացատրությունները տալիս ենք ստորեւ: Այս առթիվ տալիս ենք նաեւ ամերիկահայ «Միրոր Սփեքթեյթըր» շաբաթաթերթի նոյեմբերի 15-ի խմբագրականը, որ որոշակի լույս է սփռում հարցի նախապատմության վրա: Իսկ վաղվա համարում հրատարակելու ենք նման հարցերին լավատեղյակ մեկ այլ եկեղեցականի՝ Շահե արք. Աճեմյանի լուսաբանությունները:

Դարեր շարունակ մեր սերունդներն իրենց գանձերը վստահել են մեր եկեղեցական հաստատություններին, նրանցից ակնկալելով հանդես գալ որպես ավանդապահ եւ ոչ թե սեփականատեր: Եվ քանի որ աշխարհով մեկ սփռված որեւէ ազգի համար անկարելի է զարգացնել հաշվետվական ազդու մեթոդներ, մեր կղերականները դարձել են իսկական սեփականատերերը այդ գանձերի, հաշվետու՝ միայն իրենք իրենց: Այդ դրությունն ինքն իր մեջ վերածվել է վտանգի այն դեպքում, երբ գանձերն ընկել են անազնիվ ձեռքերի մեջ: Բարեբախտաբար մեր եկեղեցական առաջնորդները մեծամասամբ բարեխիղճ մարդիկ են եղել եւ կարողացել են գանձերը պահպանել զգուշությամբ, խղճամիտ կերպով: Նույնիսկ, մի շարք կարկառուն եկեղեցականներ ծայրագույն պարկեշտություն եւ նվիրում են կիրառել մեր եկեղեցական հաստատություններում: Օրինակ, Գրիգոր Շղթայակիր պատրիարքը երդվել էր վզից չհանել ծանր շղթաներն այնքան ժամանակ, քանի Երուսաղեմի պատրիարքությունը չի ազատվի իր պարտքերից:

Սակայն վերջին շրջանին Գրիգոր Շղթայակիրի նմանները ավելի բացառություն են կազմում, քան օրինաչափություն:

Մի քանի տարի առաջ Վենետիկի Մխիթարյան միաբանությունը միլիոնավոր դոլարներ կորցրեց (ոմանք կորուստների թիվը հաշվում են 50 միլիոն դոլար), որովհետեւ մեր միամիտ կղերականները խաբվել էին անշարժ գույքի դիլերների կողմից: Հայկական համայնքները ահազանգվեցին եւ հրապարակային կոչեր հնչեցին փրկելու Մխիթարյանների վանքը: Սակայն ժողովրդի առատաձեռնությունը դիմավորվեց գաղտնապահության ավանդական արարողությամբ, եւ պատասխանատուները հրապարակային հաշվետվությունից խուսափեցին:

Երուսաղեմի պատրիարքությունը հաճախ է գայթակղությունների կենտրոն եղել: Առաջին համաշխարհային պատերազմից առաջ Երուսաղեմի պատրիարքությունը գտնվում էր իրավասությանը տակ Կոստանդնուպոլսո պատրիարքության, որ պատերազմի նախօրեին Մաղաքիա արք. Օրմանյանին բանաստեղծ Վահան Թեքեյանի հետ ուղարկեց Երուսաղեմ տեղում հաշվեքննություն կատարելու եւ զեկուցելու: Պատվիրակության Երուսաղեմ ժամանելուց անմիջապես հետո, համենայնդեպս, Օրմանյան սրբազանը միացավ տեղի եկեղեցականներին իրենց ծածկադմփոցի եւ արտաքին որեւէ միջամտություն մերժելու մեջ: Վերահաս պատերազմը սակայն ամեն քննություն դարձրեց անիմաստ:

Իսկ 80-ական թվականներին, երբ Երուսաղեմի հանգուցյալ պատրիարք Եղիշե Տերտերյանն ամբաստանվեց պատրիարքական ունեցվածքը մսխելու մեջ, հաշվեքննիչ հանձնախումբ կազմվեց երջանկահիշատակ Վազգեն Ա կաթողիկոսի կողմից: Ամբողջական հաշվեքննությունից հետո հանձնաժողովը եզրակացրեց, թե իսկապես, առնվազն 2,5 միլիոն դոլարի սխալ գործարքներ էին կատարվել պատրիարքի կողմից: Սակայն Ամենայն հայոց հայրապետն ընդամենը բարոյական իշխանություն ուներ: Իրական իշխանությունը Երուսաղեմի Ս. Հակոբյա միաբանության ձեռքին էր: Եվ այդ կետում Թորգոմ արք. Մանուկյանը, որն այդ ժամանակ Ս. Նահանգների Արեւելյան թեմի առաջնորդն էր, ուխտագնացություն կազմակերպեց դեպի Երուսաղեմ, մասնակցության հրավիրելով միաբանության բոլոր անդամներին: Եվ միաբանությունը համաձայնվեց պատրիարքին համերաշխելու շոու կազմակերպելու: Իսկության մեջ, դրանով իսկ, նրանք կանաչ լույս վառեցին պատրիարքի առաջ շարունակելու մսխումները, ասպարեզ կարդալով Վազգեն Ա կաթողիկոսին:

Իր հերթին, երբ Թորգոմ պատրիարքը ընտրվեց Երուսաղեմի պատրիարքության գահին, մենք հավատում էինք, որ վերջին պատերազմն էր մղվելու վերջ տալու բոլոր պատերազմներին, ինչպես ասում էր Նախագահ Ուիլսոնը: Պատրիարք հոր շիտակությունն ու նվիրումը անառարկելի էր, համենայնդեպս:

Սակայն իշխանությունն ստանձնելուց մի քանի տարի անց, պատրիարքը վազելով եկավ Ս. Նահանգներ բացահայտելու, թե անազնիվ փաստաբաններ խաբել են իրեն ստորագրել տալով պատրիարքության շահերը վնասող փաստաթղթեր: Որեւէ հստակ թիվ չտրվեց, ճշգրիտ որեւէ հաշվեքննություն չկատարվեց: Ցուցամատները տնկվեցին դեպի Հուսիկ եպս. Բաղդասարյանը, որ տնօրենն էր նշանակված պատրիարքության անշարժ կալվածոց բաժնի: Հուսիկ Սրբազանը մամուլում ուժգին ինքնապաշտպանության դիմեց: Իսկ այժմ պատրիարքությունը հաղորդագրություն է հրապարակել անուղղակի մեղադրելով մամուլը այդ հարցը բարձրացնելու համար, կարծես վեճ գոյություն չուներ եւ մամուլն այն մոգոնել էր օդից:

Նոյեմբերի 7 թվակիր հաղորդագրությունը, (որ հրապարակվում է կողքի սյունակում), տեղեկացնում է, որ հրավիրված 45 միաբաններից 39-ի մասնակցությամբ կայացած ժողովը քննարկել է մի շարք հարցեր եւ տվել համապատասխան որոշումներ.

1) Նոր անդամներ են ընտրվել փոխարինելու Տնօրեն ժողովի (գործադիր մարմին) եւ Միաբանության ընդհանուր ժողովի դիվանի ժամանակաշրջանն ավարտած անդամներին: Սակայն չի տրվում որեւէ անուն, կարծես ոչ ոքի գործը չէ իմանալ, թե ովքե՞ր են ընտրվել եւ ովքե՞ր են այսուհետեւ վարելու պատրիարքության գործերը:

2) Օրակարգի 2-րդ հարցը եղել է անշարժ 3 կալվածքների երկարաժամկետ վարձակալման խնդիրը, որ հանդիսացել էր վերջին վեճի հիմքը: Այստեղ էլ, հաղորդագրությունը չի տալիս որեւէ տվյալ կամ անուն հիշյալ կալվածքների մասին, չի նշում, թե իրականում անպարկեշտ փաստաբանների դրդումով Թորգոմ պատրիարքի ստորագրած փաստաթղթերը ի՞նչ վնաս են հասցրել պատրիարքության: Եվ այստեղ էլ միաբանությունն իր համերաշխությունն է հայտնում ներկայիս պատրիարքին (ինչպես վերջինս էր ժամանակին համերաշխություն հայտնել իր նախորդին): Այստեղ էլ մեզ մնում են հասկանալու, որ ինչ սխալներ էլ գործվեն պատրիարքի կողմից, միաբանությունը նրա կողքին կանգնած է:

3) «Շնորհիւ Տնօրէն ժողովի որոշման, այսօր կը գործէ պատրիարքարանի կալուածոց մատակարարման համար յանձնախումբը», հավաստում է հաղորդագրությունը, առանց նշելու, թե այն ընտրվե՞ց, թե՞ նշանակվեց: Ընդամենը հասարակությանը թույլատրվում է տեղեկանալ, որ հանձնաժողովը բաղկացած է 3 աշխարհական եւ 2 կղերական անդամներից:

Հաղորդագրությունը վստահեցնում է մեզ, որ ամենակարող այդ հանձնաժողովը ոչ միայն սրբագրելու է 3 կալվածքների վերաբերյալ սխալները, այլեւ փրկելու է վերջին 15 տարիների ընթացքում վարձու տրված կալվածքները:

4) Հանձնաժողով է ընտրվել միաբանության կանոնադրությունը բարեփոխելու համար: Չի նշվում, թե միաբանությունը մտադի՞ր է բարեփոխելու կանոնադրությունն այնպես, որ այն ավելի հաշվետու լինի հասարակությանը կամ ենթակա դարձնի իր գործունեությունը ոչ անիմաստ վերահսկողական մեխանիզմների:

Այս խորհրդավոր գաղտնապահությունը վստահություն չի ներշնչում: Ավելին՝ այն խորացնում է կասկածները, թե նոր, տհաճ անակնկալներ են մեզ սպասում:

Վերջում ամեն ինչ ասված եւ արված է՝ հաղորդագրությունն ավարտվում է հետեւյալ բարձր նոտաների վրա՝ «Սրբոց Յակոբեանց վանքը (...) փառք ու պարծանքն է մեր ժողովուրդին՝ Քրիստոնէական աշխարհի սրտին վրայ»:

Միաբանությունը դեռեւս ստիպված է ապացույցներ տալու, որ ինքն արժանի է նման վեհ համբավի:

«ԱՐՄԵՆԻԸՆ ՄԻՐՈՐ ՍՓԵՔԹԵՅԹԸՐ»

Վիգէն արք. Այվազեանին խօսքը Սուրբ տեղեաց իրադարձութիւններուն մասին

«Հայ օգնության ֆոնդ»-ի գրասենեակին մէջ կը հանդիպինք Վիգէն արք. Այվազեանին, որ կը համարուի Երուսաղէմի պատրիարք Թորգոմ Մանուկեանի ամենամօտիկ հոգեւորականներէն մէկը: Վիգէն սրբազան վերջերս ելոյթ ունեցաւ Հայաստանի զանգուածային լրատուութեան միջոցներով, ժխտելով Սուրբ տեղեաց հողերը «վաճառելու» կամ «ծախելու» որեւէ արարք ու քայլ: Խնդրեցինք յայտնել իր խօսքը տեղի ունեցած կամ յարուցուած իրադարձութիւններուն մասին: Վիգէն Սրբազան նախ մերժելով բանավէճի «դուռ բանալու» որեւէ նպատակ, այսպէս արտայայտուեցաւ.

- Երկու տարի առաջ, երբ հողերուն խնդիրը մէջտեղ ելաւ, պարզուեցաւ, որ Տնօրէն ժողովին գիտակցութեամբ եւ հաւանութեամբ ու Պատրիարք հօր ստորագրութեամբ եղած են վարձակալութիւնները: Պատրիարքը առանձին քայլեր չէ առած, այլ ամէն ինչ միաբանութեան գիտակցութեամբ եղած է: Խնդրոյ առարկայ հողատարածները կը պատկանին վանքին եւ վարձու պիտի տրուին կամ ժամանակաւոր վարձու տրուած են օտար հիմնարկներու: Վանքը, պատրիարքութիւնը տէրն է այդ հողերուն ու կը մնայ տէրը: Ասոնք միակ հողերը չեն անշուշտ: Այդ նոյն ձեւով վարձու տրուած են աւելի քան 15 հողեր, որոնք վարձու տրուած են 99 տարուան համար: Որպէսզի այսպիսի դէպքեր չկրկնուին եւ վանքին հողերը լաւ ձեռքերուն մէջ ըլլան, միաբանական ընդհանուր ժողովին կողմէ նշանակուեցաւ 3 աշխարհականներէ ու 2 հոգեւորականներէ բաղկացած յանձնախումբ մը: Անոնք գիտակից, լաւ եւ մաքուր հայորդիներ են: Անոնք երբեմն ալ իրենց սահմաններէն ներս անշարժ գոյքի վաճառականներ են: Անոնք որպէս հայեր յանձն առած են պատրիարքարանին, Հայոց վանքին համար այդ հողերուն խնդիրները լուծել: Ոչ միայն պիտի հետաքրքրուին այդ երեք խնդրոյ առարկայ հողերով, այլեւ անցեալին ալ վարձու տրուած 15 հողերուն համար: Իրենց աշխատանքը շատ կարեւոր է, քանի որ եկամտաբեր պիտի ըլլայ վանքին: Քանի որ պիտի իմանանք, թէ վերջ ի վերջոյ ինչքա՞ն, ինչպիսի՞ պայմաններու տակ հողեր ու շէնքեր ունինք, եւ արդէն իսկ սկսած ենք գրասենեակ ունենալ: Փաստաբան ու տնօրէն կը փնտռենք, որոնք տեղեակ ըլլան կալուածներու խնդիրներով, առուծախով եւ կամ շինարարական գործերով: Կը կարծեմ, թէ մօտալուտ ապագային շատ աւելի յստակ պիտի ըլլայ: Սակայն կ'ուզեմ շեշտել կրկին, թէ վանքը տէրն ու տիրականն է հողերուն եւ կը մնայ տէրն ու տիրականը:

Ճիշդ անոր համար է, որ այսպիսի խնդիրներ չստեղծուին այսպիսի բարդութիւններ ու խնդիրներ մէջտեղ չ'ելլեն՝ Միաբանութիւնը նկատի առաւ եւ որոշեց այս յանձնախումբը կազմել, ըսելով, որ մեր հոգեւորականներուն պաշտօնը չէ փողերով զբաղիլ, որովհետեւ գիտակից չենք ու չենք գիտեր ինչպիսի պայմաններով ու միջոցներով շէնքեր շինել եւ այլն: Յանձնուեցաւ երեք ազնուական հայերու. Ջոն Վարդանն է առաջինը, նշանաւոր վաճառական անշարժ կալուածներու: Երկրորդը Դաւիթ Նաճարեանն է, որ նոյնպէս նշանաւոր անձնաւորութիւն մըն է Ամերիկայի մէջ: Երրորդն ալ Սեպուհ Պոյաճեանն է՝ ծանօթ եւ ազնուական ընտանիքի զաւակ, նախկին լիբանանահայ: Երեքն ալ ունին սքանչելի անցեալ մը եւ կամաւոր կերպով պատրաստ են օգտակար ըլլալու Հայոց վանքին: Եթէ պատրիարքը չուզէր՝ այդ իրաւունքը հոգեւորականներուն կը վերապահէր: Որպէսզի ապագային խուչընդոտներ, խնդիրներ չըլլան եւ կարողանանք «բաց» կերպով ժողովուրդին ներկայանալ, միաբանութիւնը որոշեց 5 հոգիէ բաղկացած յանձնախումբ մը, 3 աշխարհականներէ ու 2 հոգեւորականներէ՝ կալուածներու հարցերով զբաղելու համար: Կը կարծեմ, թէ այլեւս ապագային ոչ մէկ դժուարութիւն գոյութիւն պիտի ունենայ»:

Գրի առաւ ՀԱՄՕ ՄՈՍԿՈՖԵԱՆԸ
Երեւան

ԱԶԳ

միջազգային

Այժմ Բերեզովսկին դառնում է կոմունիստների դաշնակից

Ռուսաստանյան կառավարության միջանցքներում ծընունդ առած «գրքային սկանդալը» այսօր արդեն թեւակոխում է որակական նոր փուլ: Սա կանխատեսելի էր, քանզի գործին կցված է երկրի ֆինանսական վերնախավը ձեւավորող մի զորեղ եւ առանձին թեւ: Այնուամենայնիվ, սկանդալի զարգացման որոշ առանձնահատկություններ ուղղակիորեն տատանեցին շատ քաղաքագետների կանխատեսումների հիմնավորվածությունը: Այսպես, «Հայրենասիրական տեղեկատվության» գործակալության ղեկավար, նույն ինքը Գենադի Զյուգանովն իր լրատվական մարմնի միջոցով հայտարարել է. «Երբ նույնիսկ Բորիս Բերեզովսկին գործել է նախ եւ առաջ ելնելով սեփական շահերից, միեւնույն է, տվյալ դեպքում այդ հետաքրքրությունները համընկնում են ազգային շահերին: Ճի՞շտ կլինի, եթե մենք անտեսենք նման մարտավարական դաշնակցի գործոնը»: Մարտավարական դաշնակից, որը մինչ օրս փորձում է աշխարհին համոզել սեփական գործունեության միակ նպատակը՝ մաքրել ժողովրդավարությունը կեղծիքից եւ անօրինականությունից: Ինչ խոսք, հավատացողները քիչ են: Պատահական չէ, որ Բորիս Բերեզովսկու հովանու ներքո տպագրվող «Նովիե իզվեստիա» օրաթերթը, ներկայումս ընթերցողների նոր բանակ ձեւավորելու համար լայնածավալ մի արշավ է իրականացնում: Լավագույն ընթերցողի համար սահմանված մրցանակը՝ 100 հազար դոլարը սիմվոլիկ գումար չէ:

Միեւնույն ժամանակ, Գենադի Զյուգանովը միամիտ քաղաքական գործիչ չէ: Նա չի հավատում եւ, բնականաբար, չի հետեւում Բորիս Բերեզովսկուն, նա հավատում եւ հետեւում է իրեն: Բորիս Բերեզովսկուն մարտավարական դաշնակից համարելու հանգամանքը հետեւյալն է. ՌԴ ներկայիս կառավարության կազմում կա մեկը, ում գործունեությունը հարազատ է Զյուգանովին եւ հայրենակիցներին: ՌԴ ներքին գործերի նախարար եւ նախկին փոխվարչապետ պրն Կուլիկովը (ում դիրքերը ժամանակին, մեծ արդյունավետությամբ թուլացրեց Անատոլի Չուբայսը) այն մարդն է, ում մասին Գենադի Զյուգանովն ասում է. «Մեր կառավարությունում կա մի բարեփոխիչ, ում «բարեփոխումները» հաճախ ընդունելի են ժողովրդա-հայրենասիրական ընդդիմության կողմից: Մենք պատրաստ ենք եւ այսուհետ աջակցելու Անատոլի Սերգեեւիչ Կուլիկովին»:

Գենադի Զյուգանովի նման խոստովանությունը հետաքրքիր կերպով զուգադիպում է Անատոլի Կուլիկովի գործոնի աշխուժության ժամանակահատվածին: Ինչպես հայտնի է, նոյեմբերի 28-ին պարոններ Սելեզնյովը, Ստրոեւը եւ նույնիսկ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը ՌԴ նախագահի հետ հանդիպման ընթացքում մտադիր էին քննարկել նաեւ Անատոլի Կուլիկովի պաշտոնանկության խնդիրը, «քանզի վերջինս խոչընդոտ է իշխանությունների միավորման՝ եւ բոլոր խնդիրների խաղաղ լուծման գործընթացում»: Սակայն հատկանշական է, որ հենց այդ ժամանակ «հայտնի եւ անհայտ» պատճառներով վերոհիշյալ քաղաքական այրերը խիստ զբաղված էին. Չեռնոմիրդինը նոր-նոր էր վերադարձել Վիետնամից, Եգոր Ստրոեւը՝ Սոչիից, իսկ Գենադի Սելեզնյովը՝ Հնդկաստանից:

Անատոլի Կուլիկովի դիրքերի հզորացումը բխում է հայրենասերների շահերից: Հաշվի առնելով ՌԴ ՆԳՆ կառույցներում առկա հզորությունների չափը, կարելի է ենթադրել, որ այս նախարարը ուժայինների շարքում ամենից հզորն է: Չուբայսի եւ «այլ երիտասարդների» հեռացումը պրն Կուլիկովի համար, փաստորեն, «կանաչ լույս է» վառում կառավարության հարկային եւ տնտեսական կառույցներ ներթափանցելու ուղղությամբ: Այսպիսով, հայրենասերների համար նոր լծակներին տիրանալու բացառիկ հնարավորություն է ընձեռվում: Սրա վերաբերյալ Գենադի Զյուգանովը նոյեմբերի 27-ին հայտարարել է. «Երիտասարդ բարեփոխիչները մեր տնտեսության հիվանդությունն են: Բարեբախտաբար, այս հիվանդությունը մահացու չէ: Մեր հիվանդը սկսում է ապաքինվել...»:

ԱՐԻՍ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ՀԱՄԱՌՈՏ

Վ. Չեռնոմիրդին. «Ռուսաստանը եւ Թուրքիան բնական դաշնակիցներ են»

ՄՈՍԿՎԱ, 01 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՌԴ վարչապետ Վիկտոր Չեռնոմիրդինը նոյեմբերի 29-ին ընդունել է Թուրքիայի պետնախարար Գյունեշ Թաներին եւ քննարկել ռուսաստանյան գազը Սեւ ծովի հատակով Թուրքիա հասցնելու ծրագիրը: Ինչպես հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը, Չեռնոմիրդինը, որը մտադիր է դեկտեմբերին այցելել Անկարա, հայտարարել է. «Ռուսաստանը եւ Թուրքիան բնական դաշնակիցներ են ոչ միայն երկկողմանի հարաբերությունների, այլեւ տարածաշրջանային ու գլոբալ խնդիրների լուծման գործում: Պարզապես անհրաժեշտ է այնպես անել, որ քաղաքական խաղերը ստվեր չձգեն ռուս-թուրքական հարաբերությունների բարեկամական էության վրա»:

Չեխիայի կառավարությունը հրաժարական տվեց

ՊՐԱՀԱ, 01 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Չեխիայի վարչապետ Վացլավ Կլաուսը նոյեմբերի 30-ին հրաժարական է տվել ֆինանսական սկանդալի հետեւանքով իր կոալիցիոն կառավարության փլուզումից հետո: Սակայն, ինչպես հաղորդում է DPA գործակալությունը, մինչեւ իր կուսակիցների կողմից առաջիկա մի քանի շաբաթվա ընթացքում անցկացվելիք համաժողովը Կլաուսը կզբաղեցնի կուսակցության նախագահի պաշտոնը: Չեխիայի սահմանադրության համաձայն, վարչապետի հրաժարականի դեպքում նախարարների ամբողջ կաբինետը պետք է նույնպես հրաժարական տա: Չեխիայի նախագահ Վացլավ Հավելն այս առնչությամբ հայտարարել է, թե նոր կաբինետի ձեւավորումը տեղի կունենա Կլաուսի ղեկավարած Քաղաքացիական-դեմոկրատական կուսակցության համաժողովից հետո միայն:

Ավստրիայում ուժի մեջ մտան Շենգենի համաձայնագրերը

ՎԻԵՆՆԱ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Ավստրիայի տարածքում պաշտոնապես ուժի մեջ մտան Շենգենի համաձայնագրերը, որոնցով նախատեսվում է վերացնել անձնագրային ու մաքսային վերահսկողությունը Եվրամիության երկրների ներքին սահմաններում եւ խստացնել վերահսկողությունն Ավստրիայի արեւելյան բնագծերում:

Սակայն, ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի հաղորդման, ավստրիացիներն առայժմ կարող են անարգել եւ առանց անձնագրեր ներկայացնելու մեկնել այն երկրներ, որտեղ գործում են Շենգենի ստանդարտները: Եվրամիության հարեւան պետությունների հետ Ավստրիայի անմիջական սահմանը տակավին փակ կլինի ազատորեն հատելու համար մինչեւ, շենգենյան պահանջներին համապատասխան, երկրի արեւելյան սահմաններում սահմանապահ պահակակետերի սարքավորման աշխատանքների լրիվ ավարտվելը: Գերմանիայի եւ Իտալիայի հետ Ավստրիայի սահմաններում ուղեփակոցը նախատեսվում է վերջնականապես բարձրացնել եկող տարվա ապրիլի 1-ին:

ԱՀԱԲԵԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

Եգիպտոս. Հայտարարված բարբարոսություն

Երբ այս տարվա սեպտեմբերի 18-ին Կահիրեի կենտրոնում երկու իսլամիստներ սպանեցին գերմանացի 9 զբոսաշրջիկների եւ նրանց վարորդին, շատերը դա համարեցին պատահական միջադեպ, քանզի 1993-95 թթ. արմատականների ահաբեկչության ալիքի կասեցումից հետո Եգիպտոսում հարաբերական անդորր էր տիրում: Բայց երբ նոյեմբերի 17-ին զբոսաշրջության նշանավոր վայրերից մեկում՝ Լուքսորում, Հին Եգիպտոսի Հաթշեփսութ աստվածուհու տաճարի առջեւ ինքնաձիգների կրակահերթով եւ սառը զենքով սպանվեցին մոտ յոթ տասնյակ օտարերկրացիներ (շվեյցարացիներ, գերմանացիներ, ճապոնացիներ եւ այլն), միջազգային հանրության համար պարզ դարձավ, որ իսլամիստները գործում են որոշակի ռազմավարությամբ:

Հատկանշական է, որ դրանից ճիշտ մեկ ամիս առաջ նույն տեղում մեծ շուքով ներկայացվել էր Վերդիի «Աիդա» օպերան, որին ներկա էին երկրի պետության ղեկավար Հոսնի Մուբարաքը եւ բազմաթիվ հյուրեր: Այդ ձեռնարկման գլխավոր նպատակը Եգիպտոսում զբոսաշրջության հետագա ծավալումն էր: Ամեն տարի փարավոնների երկիր այցելող 4 միլիոն զբոսաշրջիկները Եգիպտոսի եկամտի առաջին աղբյուրն են: Սակայն Լուքսորում իրագործված սպանդը ոչ միայն ծանր հարված հասցրեց նախագահ Մուբարաքի վարչակազմին, այլեւ իսկական ապտակ դարձավ զբոսաշրջության համար, երկրում մեծ հարցականի տակ դնելով դրա ապագան: Եգիպտական իսլամիզմի մասնագետ Դիաա Ռաշուանը «Ալ Ահրամ» թերթում նշելով, որ երկրում արմատականներն այժմ գործում են փոքր խմբերով եւ փաստորեն անվերահսկելի են դարձել, զուգահեռ է անցկացնում նրանց եւ ալժիրյան GIA-ի (Փրկության իսլամական ճակատ) գործողությունների միջեւ:

Լուքսորի սպանդն իր բարբարոսությամբ բնավ չի տարբերվում մարտնչող իսլամիստների հին ու նոր մյուս գործողություններից: Վերջիններս սովորաբար անտեսվում են, երբ թիրախը Միջին Եգիպտոսի քրիստոնյա գեղջուկներն են, կամ դիտավորյալ նսեմացվում են, երբ զոհերն իսրայելցի զբոսաշրջիկներ են: Մինչդեռ արմատականների, տվյալ դեպքում «Մուսուլման եղբայրների» ծայրահեղական թեւի հարձակումները ոչ թե անկանխատեսելի խժդժություններ են, այլ լավ մտածված ահաբեկման ռազմավարության արդյունք: Եգիպտոսում այդ ահաբեկման առաջին թիրախը բնակչության 10 տոկոսը կազմող քրիստոնյա ղպտիներն են՝ հին եգիպտացիների հետնորդները, որոնց քաղաքաբնակ երեւելիներին եւ քահանաներին տարագրության են դրդում մնացյալների դավանափոխությունը դյուրացնելու նպատակով: Ահաբեկչության հաջորդ թիրախն ազատական հայացքների տեր մտավորականներն են: Նրանցից մեկը՝ գրականության Նոբելյան մրցանակի դափնեկիր 82-ամյա Նագիբ Մահֆուզը 1994 թ. հոկտեմբերին դաշույնի հարվածով ծանր վիրավորվեց մի «խելագարի» կողմից: Երրորդ թիրախը կարգի պահապաններն են: Ճնշումներ են գործադրվում մասնավորապես ամենախիզախ եւ աշխարհիկ ոստիկանապետների վրա:

Արմատականները փորձում են այն տպավորությունը գործել, թե իրենք մասնատված են: «Մուսուլման եղբայրների» մեծամասնությունը շեյխ Թեմելյամիի գլխավորությամբ առերեւույթ օրինապահ դիրք է բռնել: Սակայն, ինչպես նշում է «Էքսպրես» հանդեսի մեկնաբան Ալեքսանդր Ադլերը, տպավորությունը խաբուսիկ է, եւ ահաբեկիչների ու օրինապահների միջեւ գոյություն ունի աշխատանքի գաղտնի բաժանում. ոմանք սպանում են, մյուսները հոգիներ են մեռցնում: Հենց այդ «հնազանդ» օրինապահներն էին, որ կեղծ բարեպաշտական քարոզներով փաստորեն կործանեցին եգիպտական կինոարվեստը, դատավորներին դրդեցին քաղաքացիական օրենսգրքի փոխարեն կիրառել շարիաթի կանոնները, Արեւմուտքի հանդեպ ատելություն սերմանեցին եւ զբոսաշրջիկների ու եգիպտացիների դեմ արշավներ ձեռնարկեցին: Իսլամիստների համար ատելի են նաեւ Հին Եգիպտոսի հուշարձանները, քանզի նախաիսլամական ժամանակաշրջանում «եգիպտացիները անգրագետ էին եւ անկիրթ», ուստի «գյավուրներին» (անհավատներին) հրապուրող հեթանոսական արվեստի նմուշներն արժանի են լոկ արհամարհանքի, պնդում են նրանք: Զբոսաշրջության դեմ ուղղված վանդալիզմի նպատակը ոչ միայն երկրի տնտեսության քայքայումն է, այլեւ արմատականների յուրատեսակ սանձարձակության օրինականացումը:

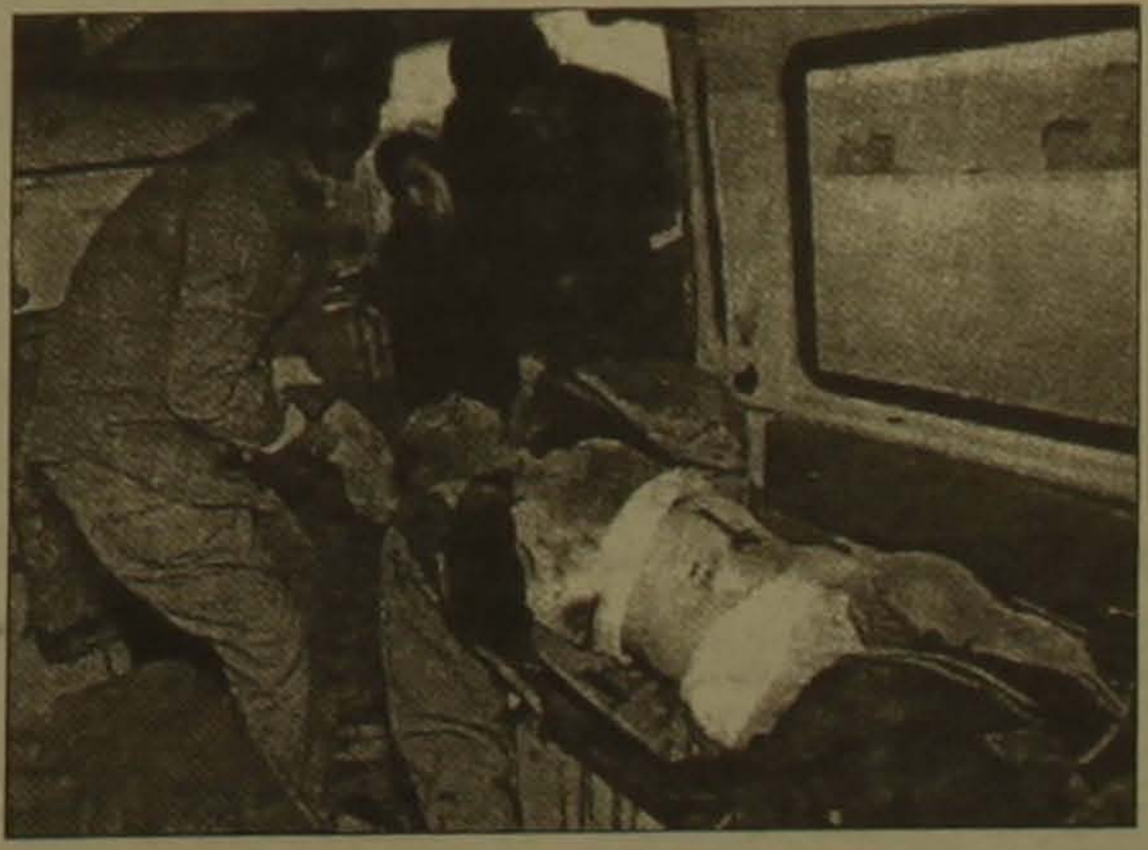

Անշուշտ, նախագահ Մուբարաքի վարչակազմը բռնություններ կձեռնարկի ահաբեկիչների դեմ եւ թերեւս որոշ արդյունքների կհասնի: Բայց ավելի ճիշտ չէ՞ր վարվի նա, եթե բացահայտ պայքար սկսեր «օրինապահ» իսլամիզմի դեմ, որին վերջին տարիներին զիջել է քաղաքացիական հասարակության մեծ մասը, սնվելով զինված արմատականներին մեկուսացնելու սին պատրանքներով:

Պատրաստեց
ՊԵՏՐՈՍ ԲԵՇԻՇՅԱՆԸ

ԱՄՆ-ը՝ համակարգչային առաջատար

Ամեն տարեվերջի Թենեսիի (ԱՄՆ) եւ Մանհայմի (Գերմանիա) համալսարանների մի խումբ համակարգչագետներ հրապարակում են աշխարհի 500 առավել արագագործ գերհամակարգիչների ցանկը: Դա համակարգիչների յուրօրինակ ստուգատես է:

Օրերս այդ գիտնականները հրապարակեցին 1997 թ. արդյունքները, որոնց համաձայն արագագործ գերհամակարգիչների գծով ԱՄՆ-ը կրկին առաջ է անցել Ճապոնիայից: Ցանկում առաջին տեղը զբաղեցնում է այն արագագործ գերհամակարգիչը, որ «Ինտել կորպորեյշըն» ֆիրման ստեղծել է Ալբուկերկե քաղաքի (Նյու Մեքսիկո նահանգ) միջուկային տիեզերական հետազոտությունների լաբորատորիայի համար: Այդ հրաշք-մեքենան վայրկյանում կատարում է 1,3 տրիլիոն մաթեմատիկական գործողություն: Գերհամակարգիչը գործում է «Ինտել Պենտիում» տիպի 9152 պրոցեսորներով:

Ներկայումս ԱՄՆ-ը ոչ միայն առաջատար է այդ բնագավառում, այլեւ արտադրում է առավել արագագործ 20 համակարգիչներից 16-ը: Մնացյալ 4-ը թողարկվում է Ճապոնիայում: Ցանկի հեղինակների կարծիքով, «համակարգչային մրցավազքի» առաջատարի կտրուկ փոփոխության հիմնական պատճառը ճապոնացիների դանդաղկոտությունն է պրոցեսորների զանգվածային զուգահեռ միացմանն անցնելու ոլորտում, որի տեխնոլոգիայի առաջամարտիկը ԱՄՆ-ն է: Ինչպես նշում է «Իզվեստիա» թերթը, 500 համակարգիչների ցանկում Եվրոպային բաժին է ընկնում ընդհանուր առմամբ 117 գերհամակարգիչ: Թվում է, այնքան էլ վատ ցուցանիշ չէ: Միայն թե այդ արագագործ մեքենաներից ոչ մեկը իրենք եվրոպացիները չեն ստեղծել: Դրանք բոլորը ներմուծված են ԱՄՆ-ից կամ Ճապոնիայից: Ինչ վերաբերում է Ռուսաստանին, նա անհուսալիորեն հետ է մնացել գերհամակարգիչների արտադրության բնագավառում:

ԱԶԳ

Մշակույթ

Պոեզիայի հպարտ ասպետը

Հրաչյա Հովհաննիսյանի լուսավոր հիշատակին

Տաք օրերին կարոտ, տաք
լանջերին սովոր,
Տաք խոսքերին ծանոթ՝ պաղ
կդառնա հոգիս.
Այսպես հանկարծակի
կհեռանամ այսօր,
Եվ չի տեսնի վերջին պահս ոչ
մի հոգի...

Տարիներ առաջ այսպես էր մարգարեացել իր մահը Հրաչյա Հովհաննիսյանը «Հյուսիսային վերջալույս» բանաստեղծության մեջ: Հիրավի, ոչ ոք չլսեց նրա վերջին խոսքը, ոչ ոք չտեսավ նրա վերջին պահը: Նա հեռացավ հանկարծակի, անհեթեթ ավտովթարից: Տակավին համալսարանի երկրորդ կուրսի ուսանող՝ հայրենի երկրի առաջին կանչին արձագանքեց «Մո՛ւր տուր, քո՛ւր տուր դու ինձ եւ առաքիր ի մարտ» երդման խոսքերով եւ մեկնեց ռազմաճակատ: Հրաչյայի երգը ծնվելով մարտի բոցերում՝ տարիների հետ առնականացավ, դալար ընձյուղներ տվեց, պտղավորվեց ու հաստատուն տեղ գրավեց հայ պոեզիայում: «Իմ կյանքի երգը» առաջին գրքից հետո հրատարակած «Հրաշալի այգեպան», «Վայրի վարդ», «Մուրը դափնու վրա», «Ծովի լռությունը», «Կապույտ լեռան շուքը», «Դաժան դրախտավայր», «Չարենցի լապտերը», «Հուշերի երեկո» եւ մյուս գրքերում նա կերտեց իր սերնդի դիմանկարը, հրաշալի այգեպանի արդար վաստակն ու հպարտությունը, իր ժողովրդի ոգեղեն թռիչքներն ու մորմոքները, հայրենի երկրի հմայքները, հայրական օջախի ջերմությունը:

Հովհաննիսյանը մտովի անցնելով հայոց պատմության քառուղիներով, Էդուարդաս Մեժելայտիսի բնորոշմամբ «բանաստեղծն իր ճակատագրով հայոց պատմության տերն ու շարունակողն» զգալով իրեն՝ իր մեջ մարմնավորեց ժողովրդի հավաքական կերպարը: Բանաստեղծը ընկել է պագշոտ Շամիրամի նետից, արյուն է հեղել ու տրորվել Տղմուտ գետի ափին վայրագ ցեղերի նժույգների սմբակների տակ, խաչ են դաջել նրա կրծքին բյուզանդական տեգով, խարույկ են հանել մոնղոլների ձեռքով, ցցել օսմանական սվիններին: Հայրենի տան թխկենուց են կախել, հոգին բանտել են շղթաներով երկաթ: Բայց ինքը դեռ կա...

Հրաչյա Հովհաննիսյանը համակ կյանք էր, առլեցուն սիրով, մաքրությամբ, զինվորագրված՝ պոեզիային: Գիտեր, որ աշխարհ է եկել «հայրենիքի մի շողը, նրա էպոսի մի տողը դառնալու համար»:

Աշխարհին նայում էր ձնծաղիկի աչքերով, որն արեւի ու ձյան համբույրից է գոհանում, սիրահարի աչքերով՝ միշտ զարմացած ու հիացած սիրո անհուն հրաշքից, բանաստեղծի աչքերով՝ արդարին ու բարուն սատար կանգնելու տենչով լցված:

Հովհաննիսյանն էլ Իսահակյանի հերոսի նման «հզորների եւ մեծատունների հետ սեղան նստեց, գիտունների եւ իմաստունների հետ վեճի մտավ, սիրեց եւ փորձեց ընկերներին, եղավ ու՛րիշ-ու՛րիշ ազգերի հայրենիքներում» եւ պատգամեց, որ մարդիկ այս կարճատեւ կյանքում բարձր մնան հոգով, ապրեն անարատ ու զուլալ, հարուստ լինեն սիրով ու կարոտով: Նա հարց տվեց. «Ի՞նչն է մնում մարդուց» ու ինքն էլ պատասխանեց՝ «Ոչինչ չի մնում, մնում է երգը-տառապած, բաղձալի արեւագալի երգը, հուշը՝ գողտրուկ, ստից ու կեղծիքից ձերբազատված հուշը»: Դրա համար էլ զգուշացնում էր բոլորին՝ «Փայփայեցեք բանաստեղծին, նա չի ծնվում ամեն օր...»:

Լինելով տիեզերքի, բնության հրաշալիքների տերը, քննության էր տանում մահվան ու կյանքի հակամարտությունը, մարդու կյանքը, խինդը, վայելքը, փառքը, երազն ու բախտը:

Կյանքի բոլոր տարիքներում, դժվարին թե դյուրին պայմաններում Հովհաննիսյանը երբեք չդավաճանեց իր խառնվածքին, միշտ մնաց նույն կենսախինդ, հպարտ ու բարի, ասպետական կեցվածքով, հարազատ ու սիրելի, լավատես բանաստեղծը: Նա դժգոհեց անարդարություններից, մարդկային արատներից, փոթորկվեց, բայց երբեք չչարացավ, բազում պաշտոններ վարեց ու մրցանակների, բարձր շքանշանների արժանացավ, բայց երբեք չշլացավ ու չմոռացավ իր ընկերներին, ընթերցողներին, մնաց նույն ազնիվ, համեստ, կարեկից ու մաքուր բանաստեղծը, Մարդը: Միշտ մնաց ջահել, զանգրահեր, թովիչ, ինչպես իր դամբանական խոսքում դիպուկ բնութագրեց Լեւոն Հախվերդյանը՝ «Հրաչյան ծերացավ, բայց ծերունի չդարձավ»:

Հրաչյա Հովհաննիսյանը հուշագրության վարպետ էր, վկան նրա վերջին՝ «Հուշերի երեկո» գիրքը: Անշուշտ, նրա մասին հետագայում շատերը հուշեր կգրեն, բայց ես ուզում եմ բռնցիկ մի քանի հուշ բերել մեր կեսդարյա ծանոթությունից, բարեկամությունից: 1948 թ. ես մանկավարժական ինստիտուտի ուսանող էի: Ուսանողության հետ հանդիպում էին Հ. Շիրազը, Գ. Բորյանը, Ս. Կապուտիկյանը, Գ. Էմինը, Հր. Հովհաննիսյանը... Հովհաննիսյանը կարդաց «Սաղավարտը» եւ այլ ռազմաճակատային գործեր նոր լույս տեսած «Իմ կյանքի երգը» ժողովածուից: Հանդիպման վերջում մեր կուրսի աղջիկները բառացիորեն գրոհել էին գեղեցիկ ու զանգրահեր բանաստեղծի վրա եւ ինքնագիր էին խնդրում նրանից:

1949 թ. երիտասարդ գրողների երկրորդ խորհրդակցության առթիվ լույս տեսավ «Երիտասարդ ձայներ» ալմանախը, որը կազմել եւ խմբագրել էին Հր. Հովհաննիսյանն ու Ն. Զարյանը: Հիշում եմ, ինչպիսի՜ խստապահանջությամբ ու հոգատարությամբ էր Հովհաննիսյանը կարդում, խմբագրում ամեն մի բանաստեղծություն: Այդ ալմանախն ինձ եւ իմ գրչակիցների համար դարձավ գրական անցագիր:

Ձախից Հր. Հովհաննիսյան, Ս. Մուրադյան, Հ. Սահյան, Ս. Աղաբաբյան

Իմ ալբոմում մի լուսանկար կա, որը պահում եմ մասունքի նման: 1955 թ. «Խորհրդային գրականություն» ամսագրում տպագրվեց իմ բանաստեղծական շարքը: Համո Սահյանի, Հրաչյա Հովհաննիսյանի եւ Սուրեն Աղաբաբյանի հետ նշեցինք իմ գրական հաջողությունը եւ նույն օրն էլ լուսանկարվեցինք:

1979 թ. նոյեմբերի 3-ին Գ. Էմինն իր ծննդյան 60-ամյակի առթիվ ճաշկերույթ տվեց գրողների միության սրճարանում (այժմյան «Նավզիկե» ռեստորան): Սեղանապետը Սերո Խանզադյանն էր: Երգեցին Գեւորգ Էմինը, Վարդգես Պետրոսյանը... Սակայն բոլորիս վրա մեծ տպավորություն թողեց Հրաչյայի եւ որդու՝ Դավիթի զուգերգը: Ռասուլ Համզատովը այնքան էր ոգեւորվել, որ հիացած բացականչեց. «Սքանչելի՜ է, ես անպայման մի բանաստեղծություն կգրեմ ձեր մասին»:

Հրաչյա Հովհաննիսյանը հուշերի գանձարան էր, ինքն էլ հուշ դարձավ: Հրաշալի այգեպան էր ու թողեց բանաստեղծական մի անթառամ այգի, որի անուշահամ պտուղները ճաշակելու են գալիք սերունդները:

Հովհաննիսյանն իր «Չարենցի լապտերը» պոեմում կերտելով մեծ բանաստեղծի կերպարը, շեշտում է, որ նրա լապտերը անշեջ լույս է սփռելու անցյալի ու ապագայի վրա: Մեր հարգանքի ու սիրո տուրքը մատուցելով սիրելի բանաստեղծի, կյանքից անժամանակ հեռացած ազնիվ բարեկամի բարձր հիշատակին, Չարենցին ձոնած նրա տողերը փոխելով՝ ասենք, որ նա էլ ստեղծել է իր պայծառ լապտերը, որ «վառվել է բոցից արեգական...»:

ՍՈՒՐԵՆ ՄՈՒՐԱԴՅԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԲՐԻՏԱՆԻԱ

Դեսպանն այցելեց հայ մանուկներին

Մեր դժվարին ժամանակաշրջանում մայրաքաղաքի մի շարք նախադպրոցական հաստատություններ իրենց գործունեությունը կարողանում են շարունակել նաեւ նվիրատվությունների շնորհիվ: Արաբկիր համայնքում այսօր գործում են մեկեւկես տասնյակից ավելի մսուր-մանկապարտեզներ: Դրանցից մեկն էլ թիվ 136 մանկապարտեզն է, որն արժանացել է Հայաստանում հավատարմագրված օտարերկրյա դիվանագետների ուշադրությանը: Այստեղ երկու անգամ եղել են Հայաստանի Հանրապետությունում Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության դեսպանատան աշխատակիցները եւ մանկապարտեզի տնօրինությանը հանձնել իրենց նվիրատվությունը:

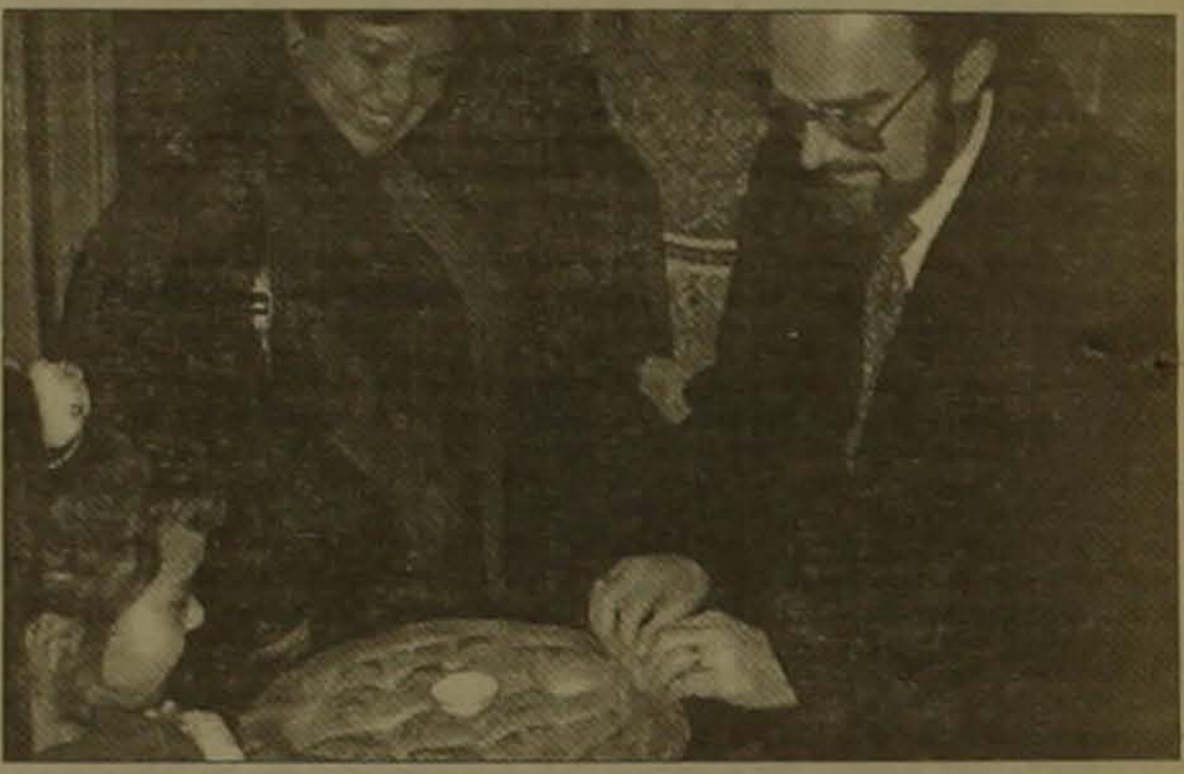

Մի քանի տասնյակ սաներ ունեցող մանկապարտեզն ապրում է լիարյուն կյանքով: Հաստատության տնօրինությունը, ողջ աշխատակազմը առավելագույն ջանքեր են գործադրում երեխաների հանգիստը, դաստիարակությունը, սնունդը կազմակերպելու գործում:

Մանկապարտեզի աշխատակազմի տքնաջան աշխատանքը, երեխաների դաստիարակության գործընթացն արժանացել է նաեւ Հայաստանի Հանրապետությունում Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորության դեսպան, նորին գերազանցություն պարոն Ջոն Միտչիների ուշադրությանը: Դեսպանի նախաձեռնությամբ մանկապարտեզին գույքի նվիրատվություն էր կազմակերպվել: Հաստատությունը ստացավ աթոռներ, սավաններ, երեսսրբիչներ, վերմակներ, վարագույր: Բարեգործության առթիվ, դեսպան Ջոն Միտչիներն այցելեց մանկապարտեզ, որպեսզի ավելի մոտիկից ծանոթանա երեխաների առօրյային, հաստատության աշխատակիցներին հուզող խնդիրներին:

Մանկապարտեզում ջերմ ընդունելություն ցույց տվեցին հարգարժան հյուրին: Երեխաները դեսպանին ողջունեցին անգլիական երգով, որից հետո դաշնամուրի նվագակցությամբ կատարեցին հայկական երգեր, արտասանեցին մանկական բանաստեղծություններ:

Ցուցաբերած օգնության համար շնորհակալական խոսք ասաց մանկապարտեզի տնօրեն Սվետա Խաչատրյանը:

Ողջունելով դեսպանին Արաբկիրի թաղապետարանի կրթության եւ մշակույթի բաժնի պետ Սամվել Սկրտչյանն անդրադարձավ նաեւ հայ-անգլիական դարավոր առնչություններին:

Դեսպանին ողջունեց եւ Արաբկիրի համայնքի մանկական հաստատությունների մասին համառոտակի տեղեկություններ հաղորդեց Արաբկիրի թաղապետարանի կրթության եւ մշակույթի բաժնի պետի տեղակալ Արուսյակ Բարսեղյանը:

Նորին գերազանցություն դեսպան Ջոն Միտչիները շնորհակալություն հայտնեց ջերմ ընդունելության եւ հյուրասիրության համար եւ հավաստիացրեց, որ Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորության հայաստանյան դեսպանատունն այսուհետեւ եւս իր ուշադրության ծիրում կպահի Երեւանի թիվ 136 մանկապարտեզը:

Այցելության ընթացքում դեսպանին ուղեկցում էր Հայաստանում Մեծ Բրիտանիայի եւ Հյուսիսային Իռլանդիայի Միացյալ Թագավորության դեսպանատան տեղեկատվության բաժնի աշխատակից Վիկտորիա Գեւորգյանը:

ՀՐԱՉՅԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Լիոնի հայկական համայնքն աշխույժ գործունեություն է ծավալում

ԼԻՈՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ֆրանսիայի Լիոն քաղաքի հայկական համայնքը, որ Փարիզի ու Մարսելի հայկական համայնքներից հետո երրորդն է իր մեծությամբ, մշակութային, քաղաքական, եկեղեցական աշխույժ գործունեություն է ծավալում: Վերջերս Լիոնի հայ մշակույթի զարգացման ընկերակցությունը Հայ առաքելական եկեղեցու հովանավորությամբ կազմակերպել է հայոց լեզվին նվիրված եւ մի ամբողջ օր տեւած միջոցառում, հաղորդում է «Ամերիկայի ձայն» ռադիոկայանը: Լուսաբանվել են կրոնին, եկեղեցական արարողություններին եւ հայոց լեզվի գործածությանն առնչվող խնդիրներ, ներկայացվել են հայոց լեզվի դասավանդման նոր մեթոդներ: Ներկա գտնվող հարյուրավոր ծնողներին կոչ է արվել հայկական վարժարաններ ուղարկել իրենց երեխաներին:

Դեկտեմբերյան հիշարժան օրացույց

Հովհաննես Բաղրամյան (2.12.1897–21.9.1982)-զինվորական գործիչ, 100-ամյակը:

Գարեգին Զարբհանալյան (4.12.1827–13.2.1901)-պատմաբան, մատենագետ, թարգմանիչ, 170-ամյակը:

Աստղիկ Երամյան (4.12.1897–6.8.1979)-դերասանուհի, 100-ամյակը:

Բարթուղ Վարդանյան (4.12.1897–1989)-գեղանկարիչ, 100-ամյակը:

«Հայգիրք» (6.12.1927)-հիմնադրման 70-ամյակը:

Վազգեն Տալյան (10.12.1907–1995)-բանաստեղծ, մանկագիր, թարգմանիչ, 90-ամյակը:

Էմիլ Միրզաբեկյան (12.12.1922–16.9.1980)-գիտնական-ֆիզիկոս, 75-ամյակը:

Հայնրիխ Հայնե (13.12.1797–17.2.1856)-գերմանացի բանաստեղծ, 200-ամյակը:

Անահիտ Սեկոյան (14.12.1922–1994)-գրող, 75-ամյակը:

Գարեգին Հովսեփյան (17.12.1867–21.6.1952)-բանասեր, արվեստաբան, մանկավարժ, հոգեւորական գործիչ, 130-ամյակը:

Գեղամ Սարյան (25.12.1902–14.11.1976)-բանաստեղծ, 95-ամյակը:

Ալեքսանդր Աբարյան (28.12.1897–25.1.1967)-ռեժիսոր, 100-ամյակը:

Հայ գրողների կովկասյան միությունը (29.12.1912)-հիմնադրման 85-ամյակը:

Արուս Թադեւոսյան (31.12.1907–14.7.1983)-թարգմանչուհի, 90-ամյակը:

Սենեքերիմ Արծրունի (1847–1918)-դրամատուրգ, թարգմանիչ, 150-ամյակը:

Հակոբ Պալյան (1837–12.11.1875)-ճարտարապետ, 160-ամյակը:

ԱՄՆ

Միջդավանանքային ոգեկոչման կոմիտեի հայկական նախաձեռնությունը

Նյու Յորքի Սուրբ Հովհաննես տաճարում նոյեմբերի 8-ին տեղի ունեցած Միջդավանանքային ոգեկոչման համերգի ժամանակ հարգանքի տուրք է մատուցվել ինչպես հայկական ցեղասպանության, այնպես էլ հրեական ողջակիզման զոհերի հիշատակին: Տաճարի նորանշանակ առաջնորդ գերապատվելի Հարրի Պրիչետը կատարել է բացման արարողությունը, մինչ հռչակավոր բարիտոն եւ հասարակական գործիչ Պոլ Ռոբսոնի որդին՝ գրող եւ գիտնական Պոլ Ռոբսոն կրտսերը, ստանձնել է հանդիսավարի պաշտոնը:

Համերգի հայկական մասում ելույթ են ունեցել Բրաուն համալսարանի նախագահ դոկտոր Վարդան Գրիգորյանը եւ Նյու Ջերսիից կոնգրեսական Ֆրենկ Փալոնը:

Միջդավանանքային ոգեկոչման կոմիտեի մարդասիրական պարգեւը շնորհվել է Գեւորգ, Ժիրայր, Հայր եւ Վահագն Հովնանյան եղբայրներին, որոնք միասնաբար ստեղծել են Ղարաբաղը Հայաստանին կապող կամուրջը, որի վրա հենված է Գորիս-Ստեփանակերտ մայրուղին: Նման պարգեւ շնորհվել է նաեւ Պեյկոբ եւ Ֆրիդ ֆիրմայի գործընկեր ճարտարապետ Ջեյմս Ինգո Ֆրիդին, որը գլխավոր նախագծողն է եղել Վաշինգտոնում կառուցված Ողջակիզման հուշահամալիրի:

Երաժշտական-համերգային բաժնում առաջին անգամ հնչել է Միշել Էլիզյանի ջութակի եւ նվագախմբի համար գրված «Կարմիր բերք» կոնցերտը, որը գրվել է հատուկ այս առթիվ, ջութակահարուհի Անի Կավաֆյանի համար: Գործը ավարտվում է ավանդական «Խնձորի ծառը» ժողովրդական երգի մեղեդիով, որը հավերժություն է խորհրդանշում: Կոնցերտոյից առաջ որպես նախերգանք հնչել է Սիամանթոյի «Պարը» բանաստեղծությունը՝ հանրահայտ դերասանուհի Գլորիա Ֆոստերի կատարմամբ: Բանաստեղծության անգլերեն թարգմանությունը կատարել է Փիթեր Բալաքյանը: Այս մասին հաղորդել է «Արմինըլըն Միրոր Սփեքթեյթըր» շաբաթաթերթը:

Հ. Ծ.

ԱԶԳ Մարզական

ՖՈՒՏԲՈԼ

Եզրափակիչի բոլոր 32 մասնակիցները հայտնի են

Աշխարհի առաջնության ընտրական խաղերն ավարտվեցին

Անցկացվեց ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ընտրական վերջին խաղը։ Մելբուռնի օլիմպիական մարզադաշտում պատասխան հանդիպումն անցկացրեցին Ավստրալիայի եւ Իրանի հավաքականները (հիշեցնենք, որ Թեհրանում կայացած առաջին խաղն ավարտվել էր 1-1 հաշվով)։ Մարզադաշտում հավաքված ավելի քան 100 հազար հանդիսատեսներն ու միլիոնավոր հեռուստադիտողներ ականատես եղան հետաքրքիր, դրամատիկ պայքարի։ Հանդիպումն անցավ դաշտի տերերի մեծ առավելությամբ։ Ավստրալիայի ֆուտբոլիստները գոլ խփելու մի քանի լավ հնարավորություններ ունեցան, սակայն հիանալի խաղ էր ցուցադրում Իրանի հավաքականի դարպասապահ Աբեդ-Զադեն։ Այնուամենայնիվ, դաշտի տերերը երկու անգամ կարողացան գրավել իրանցիների դարպասը։ Երկրորդ խաղակեսում, որոշելով պահպանել երկու գնդակի առավելությունը, Ավստրալիայի ֆուտբոլիստները հիմնական ուշադրությունը դարձրեցին պաշտպանությանը։ Թիմի երկրպագուները, կանխավ ճաշակելով հաջողությունը, ցնծում էին։ Իրանի հավաքականի ֆուտբոլիստներն օգտվեցին մրցակիցների պասիվությունից եւ մի շարք վտանգավոր գրոհներ ձեռնարկեցին, խաղավարտին երկու գոլ խփեցին եւ հավասարեցրին հաշիվը՝ 2-2։ Հետաքրքիր է, որ ամբողջ խաղի ընթացքում իրանցիները երեք իրական հնարավորություն ունեցան եւ երկուսն օգտագործեցին։ Գոլերը խփելուն ակտիվ մասնակցություն ունեցավ Իրանի հավաքականի լավագույն խաղացող Ազիզին։ Նա նախ «կազմակերպեց» առաջին գոլը (հաջողության հասավ Բաղերին), ապա ինքը գրավեց մրցակցի դարպասը։ Դժվար է նկարագրել, թե ինչ կատարվեց մարզադաշտում։ Այսպիսով, այս թիմերի երկու հանդիպումներն էլ ավարտվեցին ոչ-ոքի արդյունքով։ Ըստ կանոնադրության, առավելությունը տրվեց իրանցիներին, որոնք ավելի շատ գոլ էին խփել մրցակցի դաշտում։ Իրանի հավաքականը նվաճեց ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության եզրափակիչ փուլի վերջին 32-րդ ուղեգիրը։

1998 թվականի ամռանը Ֆրանսիայում անցկացվելիք եզրափակիչում հանդես կգան հետեւյալ երկրների հավաքականները՝ Ֆրանսիա, Իտալիա, Անգլիա, Շոտլանդիա, Գերմանիա, Հոլանդիա, Դանիա, Նորվեգիա, Բելգիա, Իսպանիա, Ավստրիա, Հարավսլավիա, Խորվաթիա, Ռումինիա, Բուլղարիա, Բրազիլիա, Արգենտինա, Կոլումբիա, Պարագվայ, Չիլի, ԱՄՆ, Մեքսիկա, Ճամայկա, Մարոկկո, Կամերուն, Թունիս, Նիգերիա, Հարավաֆրիկյան Հանրապետություն, Ճապոնիա, Հարավային Կորեա, Սաուդյան Արաբիա, Իրան։

Դեկտեմբերի առաջին չորս օրերը Մարսելում տոն կլինեն։ Կանցկացվեն աշխարհի 16-րդ առաջնությանը նվիրված միջոցառումներ, ցուցահանդեսներ, գեղարվեստական խմբերի եւ անհատ կատարողների ելույթներ։ Նաեւ տեղի կունենա Եվրոպայի եւ «մնացած աշխարհի» ֆուտբոլային հավաքականների հանդիպում։

Սակայն ամենակարեւորը, թերեւս, եզրափակիչ դուրս եկած 32 հավաքականների վիճակահանությունն է։ Դեկտեմբերի 4-ին կայանալիք այդ արարողությանը, որին անպայման կհետեւեն բոլոր թիմերի ղեկավարները, ֆուտբոլիստներն ու խաղի միլիոնավոր սիրահարները, կմասնակցեն այնպիսի մեծություններ, ինչպիսիք են Կառլոս Ալբերտո Պերեյրան (Բրազիլիա), Ֆրանց Բակենբաուերը (Գերմանիա), Ջորջ Վեան (Լիբերիա), Ռայմոն Կոպան ու Ժան-Պիեռ Պապենը (Ֆրանսիա)։

Ռ. Ս.

ՇԱԽՄԱՏ

Անհաջող վիճակահանություն, անհաջող խաղ

«Երեւան-Դինամո» թիմի համար շախմատի եվրոպական չեմպիոնների գավաթի եզրափակիչ փուլը Կազանում անհաջող ընթացք ունեցավ։ Առաջին իսկ մրցախաղում 2-4 հաշվով պարտություն կրելով շատ ուժեղ մրցակցից՝ «Սբերբանկ-Թաթարստանից», երեւանցիները զրկվեցին գավաթի համար պայքարելու հնարավորությունից։ Լպուտյանը տանուլ տվեց Յուսուպովին, Պետրոսյանը՝ Իբրահիմովին, Նալբանդյանը՝ Խալիլովին։ Հակոբյանը ոչ-ոքի խաղաց Կրամնիկի, Մինասյանը՝ Ռուբլեւսկու հետ։ Միակ հաղթանակը մեր թիմին բերեց Անաստասյանը, որը խաղում էր Դրեեւի հետ։

Այսպիսով, հայ շախմատիստները պետք է պայքարը շարունակեին միայն 5-8-րդ տեղերի համար։ Զարմանալի է, բայց այս փուլում եւս վիճակահանությունը «Երեւան-Դինամոյին» բաժին հանեց մնացած թիմերից ուժեղագույնին՝ ավստրիական «Մերկուրին», որի կազմում հինգ գրոսմայստերներ էին խաղում։ Հավանաբար, ազդված նախորդ օրվա անհաջողությունից, մեր մարզիկները հանդես եկան անվստահ եւ կրկին պարտվեցին 2-4 հաշվով։ Այս անգամ միակ հաղթանակը տարավ Մինասյանը, ոչ-ոքի խաղացին Անաստասյանը եւ Պետրոսյանը։ Այն բանից հետո, երբ Լպուտյանը եւ Նալբանդյանը պարտություններ կրեցին, դրությունը կարող էր փրկել միայն հաղթանակը առաջին խաղասեղանի վրա։ Այդ պատճառով Հակոբյանը սեւերով ռիսկի գնաց Չեռնինի դեմ, բայց, ի վերջո, ինքն էլ պարտվեց։

Վերջին մրցախաղը երեւանցիներն անցկացրին ամբողջովին միջազգային վարպետներից կազմված Մոլդովայի «Ռեզինա-Գազի» հետ։ Այս դեպքում արդեն հաղթանակը կասկած չէր հարուցում։ Այդպես էլ եղավ, բացառությամբ Քալանթարյանի, որը փոխարինեց Նալբանդյանին եւ պարտություն կրեց, մեր մյուս շախմատիստները հաղթանակներ տարան, եւ գրանցվեց 5-1 հաշիվը։ Բայց այս արդյունքը հնարավորություն տվեց զբաղեցնելու միայն 7-րդ տեղը։

Պետք է արձանագրել, որ եւ Վահանյանի բացակայությունը, եւ ծայրահեղ անհաջող վիճակահանությունը ազդեցին «Երեւան-Դինամոյի» ելույթի վրա։ Վստահ խաղացին միայն Աշոտ Անաստասյանը եւ Արտաշես Մինասյանը, որոնք երեք հանդիպումներում վաստակեցին 2,5-ական միավոր, բայց թիմի ընդհանուր ելույթի ֆոնի վրա դա, իհարկե, փոքր մխիթարանք է։

Եվրագավաթը նվաճեց Ազովի «Լադյան», որի նախնական կազմում հայտարարված էին 12 գրոսմայստերներ, իսկ հիմնական վեցյակի (Բարեեւ, Սվիդլեր, Կրասենկով, Զվյագինցեւ, Օնիշչուկ, Յակովիչ) բոլոր անդամների անհատական գործակիցները նկատելիորեն գերազանցում էին 2600-ի սահմանագիծը։ «Լադյան» նախ 4,5-1,5 հաշվով վստահորեն հաղթեց «Մերկուրիին», ապա կիսաեզրափակիչում համառ պայքարում (3,5-2,5) պարտության մատնեց հիմնական մրցակցին՝ «Սբերբանկին»։ Վճռական մրցախաղում ազովցիները հանդիպեցին որակավորումով իրենց զգալիորեն զիջող Լեհաստանի «Պոլոնիայի» հետ։ Չնայած «էլոների» ակնհայտ տարբերությանը, հանդիպումը, միանգամայն անսպասելիորեն, ավարտվեց 3-3 հաշվով, ընդ որում ոչ-ոքի գրանցվեց բոլոր վեց խաղասեղանների վրա։ Կանոնադրության համաձայն, անցկացվեց լրացուցիչ մրցախաղ արագ շախմատի կանոններով։ Այստեղ «Լադյան» վերջապես կարողացավ կոտրել համառ լեհերի դիմադրությունը՝ 4-2։

Երրորդ մրցանակը նվաճեց «Սբերբանկ-Թաթարստանը», որը վերջին մրցախաղում 5-1 հաշվով հաղթեց Կազանի մյուս ներկայացուցչին՝ կենտրոնական շախմատի դպրոցի թիմին։

Գ. Հ.

ԼՈՒՐԵՐ

Մրցում են միասին

Երեւանում ՀԾԿՏ-ում անցկացվում է միջազգային (100 վանդականոց) շաշկու Հայաստանի առաջնությունը։ Մեկ մրցաշարում հանդես են գալիս ութ տղամարդ եւ վեց կին շաշկիստներ։

Անցկացված վեց տուրերից հետո մրցաշարային աղյուսակը գլխավորում է Վաչիկ Մուրադյանը, որը հինգ հանդիպում ավարտել է իր օգտին, մեկում ոչ-ոքի է խաղացել եւ ունի 5,5 միավոր։ Առաջատարից կես միավորով են ետ մնում Գեւորգ Բագոյանն ու Հրանտ Տոնոյանը (ի դեպ, հաջորդ տուրում նրանք իրար հետ են մրցելու)։

Կանանցից ամենից շատ միավոր (3) վաստակել է Անահիտ Վանյանը։ 2,5 միավոր ունի Հայաստանի բազմակի չեմպիոնուհի Նունե Վարդանյանը, բայց նա չորս հանդիպում է անցկացրել։

Հանրապետության չեմպիոնները հայտնի կդառնան դեկտեմբերի 8-ին։

Ֆեդերացիայի գավաթի համար

Երեւանի պետական համալսարանի մարզադահլիճում անցկացվեց վոլեյբոլի հանրապետական ֆեդերացիայի գավաթի խաղարկությունը։

Տղամարդկանց մրցումներում, որտեղ հանդես էին գալիս վեց թիմեր, առաջինը «Նաիրիտ» մարզակումբի կոլեկտիվն էր, որը, իր օգտին ավարտելով բոլոր հանդիպումները, նվաճեց գավաթը։

Կանանց մրցապայքարում լավագույնը մայրաքաղաքի թիվ 1 բժշկական ուսումնարանի թիմն էր։ Երիտասարդ վոլեյբոլիստուհիները, առաջ անցնելով չորս թիմերի մարզուհիներից, շահեցին ֆեդերացիայի գավաթը։

Վետերան շախմատիստների մրցաշարը

Հայաստանի շախմատիստի կենտրոնական տանն անցկացվեց վետերանների արագ շախմատի մրցաշար, որին մասնակցում էին 50-ից բարձր տարիք ունեցող քսան մարզիկներ։ Շվեյցարական մրցակարգով, ինը տուրով ընթացած մրցապայքարում հաղթեց առավել համբավավոր մասնակիցը՝ ՖԻԴԵ-ի վարպետ Վահագն Ոսկանյանը, որը վաստակեց 7 միավոր։ Երկրորդ մրցանակը նվաճեց մարզավետերաններից շատերին քաջածանոթ մեկ այլ շախմատիստ՝ վարպետության թեկնածու Մուրադ Վարժապետյանը, որը հաղթողից հետ մնաց կես միավորով։ Գ. Հ.

«Ռեկորդներ»...

Շատ կարճատեւ եղավ իտալական «Նապոլի» թիմի գլխավոր մարզչի պաշտոնում Կառլո Մացցոնեի գտնվելը։ Հոկտեմբերի 10-ին նա փոխարինեց Բարտոլո Մուստիին, իսկ մեկուկես ամիս անց դարձավ նրա բախտակիցը։ «Նապոլիի» ղեկավարները Մացցոնեին հեռացնելու որոշումն ընդունեցին այն բանից հետո, երբ թիմը 0-2 հաշվով պարտություն կրեց «Լեչչեից»։ Այն 6-րդ անընդմեջ պարտությունն էր, դրանից հետո «Նապոլին» հայտնվեց Իտալիայի առաջնության բարձրագույն խմբի մրցաշարի վերջին հորիզոնականում։

Ազատվել է նաեւ Մեքսիկայի հավաքականի գլխավոր մարզիչ, հարավսլավացի Բորա Միլուտինովիչը։ Ի տարբերություն իտալացի իր գործընկերոջ, նա երկար տարիներ էր մարզում Մեքսիկայի հավաքականը։ Այդ երկրի թիմը նրա գլխավորությամբ հասել է մի շարք հաջողությունների, դրանցից վերջինը եկող տարվա ամռանը Ֆրանսիայում կայանալիք աշխարհի առաջնության եզրափակիչ փուլի Մեքսիկայի հավաքականի նվաճած ուղեգիրն էր։ Հիշեցնենք, որ ԿՈՆԿԱԿԱՖ-ի փնջում մեքսիկացիները վստահորեն գրավեցին առաջին տեղը։

Տիրոջը հարստացրեց

«Ճապոնիայի գավաթ» հեղինակավոր մրցարշավում հաղթեց Պիլսուդսկի անունով ձին (Մեծ Բրիտանիա), որը 2400 մետր տարածությունն անցավ 2 րոպե 25.8 վայրկյանում։ Զտարյուն ձիերի այս մրցարշավը «ամենաթանկարժեքներից» մեկն է աշխարհում։ Ընդհանուր մրցանակային հիմնադրամը 2.6 միլիոն դոլար է։ Իսկ եզրագիծը առաջինը հատած Պիլսուդսկին իր տիրոջը՝ լորդ Վայնստոկին 1.5 մլն դոլար պարգեւեց։

ԹԵՆԻՍ

Շվեդիա-ԱՄՆ՝ 5-0

Դեւիսի գավաթի խաղարկությունը

Գյոթեբորգ քաղաքում անցկացվեց համաշխարհային թենիսի թիմային մրցումների ամենապատվավոր մրցանակի՝ Դեւիսի գավաթի խաղարկությունը։

Եզրափակիչ մրցախաղը, որին մասնակցեցին Շվեդիայի եւ ԱՄՆ-ի թենիսիստները, շատ անսպասելի արդյունքով ավարտվեց։

Մրցումների առաջին օրը շվեդ Յոնաս Բյորկմանը, որը համաշխարհային դասակարգման մեջ չորրորդն է, համառ պայքարում պարտության մատնեց այդ ցուցակում իրենից մեկ աստիճան վեր կանգնած Մայքլ Չանգին։ Ապա ասպարեզ մտան աշխարհի թիվ 1 ռակետ Փիթ Սամփրասը (ԱՄՆ) եւ Մագնուս Լարսոնը։ Խաղի ժամանակ ստացած ցավալի վնասվածքի պատճառով աշխարհի լավագույն թենիսիստը ստիպված էր հրաժարվել հետագա պայքարից։ Մրցամարտի հաշիվը դարձավ 2-0՝ հօգուտ շվեդների։

Երկրորդ օրն անցկացվեց զույգերի խաղը։ Փորձառու Չանգ-Մարտին երկյակին դիմագրավեց դաշտի տերերի Բյորկման-Կուլտի զույգը։ Ավելի ուժեղ գտնվեցին երիտասարդները, եւ մրցախաղի հաշիվը դարձավ 3-0։ Այսպիսով, Շվեդիայի հավաքականը 6-րդ անգամ տիրեց Դեւիսի գավաթին (ռեկորդակիրը ամերիկացիներն են. նրանք 32 անգամ են տիրացել պատվավոր մրցանակին)։ Ի դեպ, ԱՄՆ-ի հավաքականի թենիսիստները շատ անհաջող են խաղում Շվեդիայում։ Այստեղ կայացած չորս մրցախաղերից միայն մեկում են նրանք կարողացել առավելության հասնել դաշտի տերերի նկատմամբ։

Մրցումների վերջին օրը անցկացվեցին վերջին երկու խաղերը, որոնք զուտ ձեւական բնույթ ունեին։ Այդուհանդերձ, շվեդները շահեցին նաեւ այդ հանդիպումները, մրցախաղի հաշիվը դարձավ 5-0։ Այսպիսի ջախջախիչ հաշվով ԱՄՆ-ի թենիսիստները պարտվել էին մեկ էլ 24 տարի առաջ՝ Ավստրալիայի հավաքականի հետ խաղալիս։

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ԵՐԵՎԱՆ

«Առողջության քայլարշավ-1997»-ը հանգանակեց 3.500.000 դրամ

Հայտարարվում է նոր քայլարշավ՝ 1998 թ.-ին

Միդլենդ Արմենիա բանկի կողմից հովանավորված «Առողջության քայլարշավ-1997»-ը հանգանակել է մոտ 3.500.000 դրամ: Արդյունքում 14 կանայք ի վիճակի կլինեն բուժվելու: Ինչպես տեղեկացնում է ՄԱԿ-ի հասարակական տեղեկատվության բաժնի երեւանյան գրասենյակը, քայլարշավին մասնակցեց 400-ից ավելի մարդ:

Բժիշկները չեն վարձատրվելու, քիմիաթերապիայի համար օգտագործվելու է մարդասիրական օգնության միջոցով ստացված դեղորայք, անհրաժեշտ բժշկական բոլոր քննությունները անվճար կատարելու է «Դիագնոստիկա» բժշկական միավորումը: Վաղ փուլի քաղցկեղի բուժումն արժենալու է 350 դոլար, միջին փուլինը՝ 500-750 դոլար, վերջին փուլինը՝ 1000-1600: 1997 թ. դեկտեմբերի 1-ից հիվանդները բուժումը կսկսեն Քանաքեռի ուռուցքաբանության կենտրոնում: Մամոգրաֆիայի կենտրոնը համաձայնեց տնօրինել բուժման համար հավաքված գումարը: Այսպիսով, հանգանակված դրամը փոխանցվել է Մամոգրաֆիայի կենտրոն, իսկ «Առողջության քայլարշավ-1997»-ի հաշիվը կփակվի 1997 թ. դեկտեմբերի 1-ին:

ՄԱԿ-ի ՀՏԲ-ի գրասենյակը հայտարարում է նաեւ, թե «Առողջության քայլարշավ-1998»-ը Փոքր մանկան մեծ հիվանդություն նշանաբանի ներքո հանգանակություններ կհավաքի քաղցկեղով հիվանդ կարիքավոր երեխաների բուժման համար: Միդլենդ Արմենիա բանկը կրկին հանդես կգա հովանավորի դերում: 10 կիլոմետրանոց արշավը նախատեսված է սկսել 1998 թ. մայիսի 31-ին՝ կիրակի օրը, առավոտյան ժ. 10-ին Թատերական հրապարակից:

1997 թ. քայլարշավի համար Միդլենդ Արմենիա բանկի տրամադրած հաշվի համարը փոխանցվում է «Առողջության քայլարշավ-1998»-ին, դրամով՝ 001-044338-001, ամերիկյան դոլարով՝ 001-044338-101:

Կազմակերպիչները ակնկալում են բոլորի առատաձեռն նվիրատվությունները: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել (374-2) 55 03 85 կամ (347-2) 56 02 12, էլ. փոստ undpiarm @ arminco.com

Ռոստովում ամերիկացի ձերբակալվեց

1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, PC, BBC: Ռոստովի մարզում նոյեմբերի 25-ին լրտեսություն անելու կասկածով ձերբակալվել է «Կլաուկոմ» հեռուսակոմունիկացիոն ընկերության աշխատակից Ռիչարդ Բլիսը: Ռուսաստանի անվտանգության դաշնային ծառայությունը, որն այդ մասին այսօր միայն հայտնեց, պնդում է, որ Բլիսը տեղագրագիտական գեոդեզիական աշխատանքներ է կատարել՝ օգտագործելով Ռուսաստանի տարածք անօրինականորեն անցկացված արբանյակային հատուկ ընդունիչ: Մոսկվայում Միացյալ Նահանգների դեսպանատան ներկայացուցիչը հաստատեց ձերբակալման փաստը՝ ավելացնելով, որ Ռուսաստանի ԱԴԾ-ն ձերբակալել է ամերիկյան 2 գործարարների, որոնցից մեկին շատ չանցած ազատ են արձակել, իսկ մյուսին շարունակում են հարցաքննել: Նրա խոսքերով, ձերբակալվածը ոչ մի կերպ կապված չէ ԱՄՆ-ի կառավարության հետ: Այսօր Ռոստով է ուղարկվել դեսպանատան մի աշխատակից: Մոսկվայում ԱՄՆ-ի դեսպանատան մեկ այլ ներկայացուցիչ հայտնեց, որ վերը նշված արբանյակային ընդունիչը սովորական մի սարք է, որն օգտագործվում է տեղանքում ճշգրիտ տեղը որոշելու համար: Այդ սարքը գրանցվել եւ բաց է թողնվել Ռուսաստանի մաքսային ծառայության կողմից:

Մայամիում խիստ են խարդախների նկատմամբ

ՄՈՍԿՎԱ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի Հետաքննությունների համապետական բյուրոյի աշխատակիցները նոյեմբերի 29-ին Մայամիում ձերբակալել են «Ռուսկոյե զոլոտո» փակ բաժնետիրական ընկերության նախագահ 40-ամյա Ալեքսանդր Տարանցեւին: Ինչպես հաղորդել է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, նրան մեղադրում են ԱՄՆ մուտքի այցագիրը ձեւակերպելիս այս երկրի համապետական օրենսդրությունը խախտելու մեջ: Տարանցեւը Միացյալ Նահանգների իշխանություններից թաքցրել է, որ ինքը երկու անգամ քրեական պատասխանատվության է ենթարկվել խարդախության համար եւ ընդհանուր առմամբ բանտում անցկացրել ինը տարի: Ինչպես հայտնել է ամերիկյան մի աղբյուր, որը հաստատել է Տարանցեւի ձերբակալման փաստը, Մայամիի նահանգի ֆեդերալ դատավորը ցնցված էր «Ռուսկոյե զոլոտո» ֆիրմայի ղեկավարի վրա բանկարժեք զարդերի առատությունից:

Գյունտեր Գրաս. «Գերմանիան օտարատյաց երկիր է»

ԲՈՆՆ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ՆՈՅԱՆ ՏԻԳՐԱՆ: Գերմանացի ժամանակակից ամենահայտնի գրողներից մեկը Նոբելյան մրցանակի թեկնածու Գյունտեր Գրասը, Ֆրանկֆուրտում հանդես գալով թուրք բանաստեղծ Յաշար Քեմալին խաղաղության մրցանակ շնորհելու արարողության ժամանակ, խստորեն քննադատել է գերմանական կառավարության օտարատյաց քաղաքականությունը: Ինչպես հաղորդում է «Ազատություն» ռադիոկայանը, գերմանական մամուլը Գրասի կշտամբանքները զայրույթով է ընդունել: «Ֆոկուս» հանդեսի խմբագրականում այդ ելույթը վերագրվում է երեւակայելու եւ հորինելու Գրասի նախասիրությանը: Մասնավորապես, նշվում է, որ դեռ պետք է ապացուցել, թե Թուրքիային տրված գերմանական զենքը տարիներ շարունակ օգտագործվել է քրդերի դեմ: «Ֆոկուսը» պնդում է, թե Գերմանիան մյուս երկրներից ավելի օտարատյաց չէ, եւ որ երկրից արտաքսվում են միայն հանցագործները: Թերթը գրում է, որ նացիոնալ-սոցիալիզմի խորհրդանիշի գործածումը Գերմանիայում օրենքով դատապարտվում է, այնինչ այլ երկրներում դա դիտվում է որպես կարծիքի արտահայտման ազատության դրսեւորում: Նշվում է, որ ձախակողմյան հայացքներ ունեցող Գրասը տարիներ առաջ «Թուրքիե» թերթին տված հարցազրույցում բարձր է գնահատել թուրք ժողովրդի ընտանեկան բարոյականությունը, որն, ըստ նրա, պետք է օրինակ ծառայի ողջ Արեւմտյան Եվրոպայի համար: Նա պնդել էր, թե իսլամի հանդուրժողականության շնորհիվ մահմեդական երկրներում կրոնական փոքրամասնությունները հեշտությամբ պահպանում են իրենց գոյությունը: Սակայն Յաշար Քեմալի մրցանակաբաշխության արարողության ժամանակ ունեցած իր ելույթում նա զայրույթով է խոսել Թուրքիայում կատարված ու կատարվող անիրավությունների մասին: Գրասը հիշեցրել է, որ դարասկզբին Թուրքիայում տեղի է ունեցել հայերի ցեղասպանություն, իսկ այժմ էլ շարունակվում են հալածանքները քրդերի դեմ: Գրասի նախկին բարեկամ «Թուրքիե» օրաթերթը անմիջապես արձագանքել է նրա այդ հայտարարությանը: «Գյունտեր Գրասը ատելության փսխունքներ է թափում Թուրքիայի վրա», գրել է թերթը:

Շվեյցարիան նացիստական ոսկու հիմնական դրամատունն էր

1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, BBC: Շվեյցարիայում պատմական անկախ հանձնաժողովն այսօր հրապարակեց զեկույց՝ նացիստական Գերմանիայի եւ Շվեյցարիայի իշխանությունների միջեւ կայացած ոսկու վաճառքի վերաբերյալ: Զեկույցը հաստատում է, որ Շվեյցարիան գործել է որպես նացիստների հիմնական դրամատուն. շվեյցարական բանկերում է կատարվել երրորդ ռայխի ոսկու հետ կատարվող գործառնությունների 76 տոկոսը: Այդ գործառնությունների ծավալը գնահատվում է 400 մլն դոլար այն ժամանակվա գներով: Ըստ զեկույցի, այդ ոսկու շուրջ մեկ երրորդը նացիստները խլել էին մասնավոր անձանցից, մեծամասամբ հրեաներից: Զեկույցը, սակայն, չի պատասխանում այն հարցին, թե ո՞ւր է կորել ողջ այդ ոսկին: Զեկույցը հրապարակվել է Լոնդոնում վաղը սկսվող համաժողովի նախօրեին, որը նվիրված կլինի նացիստական ոսկու ծագման եւ ճակատագրի հարցերին: Այդ համաժողովին մասնակցել պատրաստվող շվեյցարական պաշտոնական անձինք երկյուղ հայտնեցին, թե դա կարող է ընթանալ վատագույն սցենարով, ըստ որի Շվեյցարիայից կպահանջեն նացիստներից գնված գողոն ոսկու մի մասը վերադարձնել նրանց, ումից որ գողացվել էր պատերազմի տարիներին:

Մխեդրիոնցիները չեն ուզում վանդակներում նստել

ԹԲԻԼԻՍԻ, 1 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Մխեդրիոնի» ռազմականացված կազմակերպության նախկին առաջնորդ Ջաբա Իոսելիանու եւ այս կազմակերպության 14 անդամների դատավարությունն այսօր ընդհատվել է սկսվելուց անմիջապես հետո: Մեղադրյալները հայտարարեցին, որ բողոքում են Գերագույն դատարանի դահլիճում իրենց անհատական վանդակների մեջ տեղավորելու դեմ եւ աղմուկով սկսեցին արտահայտել իրենց անհամաձայնությունը նման որոշմանը: Դատավորը հարկադրված էր դադարեցնել դատավարությունը, ընդսմին բացատրելով, որ մեղադրյալների նկատմամբ ձեռնարկված անվտանգության նման միջոցը կիրառվում է Վրաստանում եւ այլ երկրներում: Ըստ ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ի, հայտնի է դարձել, որ դատավարությունը կվերսկսվի դեկտեմբերի 4-ին:

ԴՐՎԱԳՆԵՐ

Հայկոմկուսի համագումարում ընկեր Կուպցովը վետո դրեց Ղարաբաղի խնդրի վրա

Շաբաթ եւ կիրակի օրերին անցկացված Հայկոմկուսի 33-րդ համագումարում, ըստ «Ազատություն» ռադիոկայանի թղթակցի, տեղի էր ունեցել հետեւյալ միջադեպը, ինչին ականատես էր մեր թղթակիցը: Շաբաթ ու երեկոյան նախատեսված էին քննարկումներ Ղարաբաղի հիմնահարցի վերաբերյալ, որոնք բավական տեւական կլինեին, եթե 15 երկրների ներկա կոմկուսների ղեկավար Զյուգանովի տեղակալ Կուպցովը անուղղակիորեն չընդհատեր քննարկումները՝ ելույթ ունենալով եւ կշտամբելով Հայաստանի իր կուսընկերներին այդպիսի քննարկման կազմակերպման համար: Ըստ «Ազատության» թղթակցի, Կուպցովը մասնավորապես ասել էր. «Որեւէ փաստաթուղթ չեմ ստորագրի»: Դրանից հետո քննարկումներն արագ ավարտվել էին: Քանի որ Հայկոմկուսի առաջնորդները մշտապես պնդում են, թե Արցախի հարցում ունեն ռուսական «մեծ եղբոր» լիակատար աջակցությունը եւ, որ միայն նորացված Խորհրդային Միության կազմում կլուծվի այդ հարցը, «Ազատության» թղթակիցը փորձել էր պարզաբանումներ ստանալ Հայկոմկուսի առաջնորդից: Սերգեյ Բադալյանի պատասխանը հետեւյալն էր. «Ավանդույթ կա, որ կուսակցությունները իրենց գործընկերների ուշադրությանը ներկայացնեն իրենց ժողովուրդների ցավոտ պրոբլեմները՝ ակնկալելով նրանց ընկալումը, ըմբռնումը եւ միգուցե աջակցությունը: Միայն դա էր մեր խնդիրը: Մենք ոչ մի դեպքում չէինք ակնկալում, որ ինչ-որ համատեղ որոշում պետք է կայացվի: Պարզապես Կուպցովը երեւի չհասկացավ այդ մոմենտը եւ հետագայում մենք կարողացանք բացատրել: Պարզապես ստացվեց թյուրիմացություն: Լինում են կյանքում այդպիսի բաներ, միայն այդքանը, ոչ ավել: Երեւի ժամանակը կգա եւ ես կպատմեմ Կուպցովի դերի մասին եւ մեր ազգային անվտանգության պահպանման հարցերում եւ շատ այլ, ամենանուրբ հարցերում, որոնք արծարծվել են Հայաստանի առնչությամբ այս տարվա ընթացքում»:

«Ազատության» թղթակիցը հետաքրքրել էր նաեւ այն հարցը, թե արդյոք համագումարի ընթացքում հայկոմկուսից հեռացվածները կամ վտարվածները փորձե՞լ են մուտք գործել համագումարի դահլիճ, որտեղ, ինչպես նախապես ասուլիսում խոստացել էր Երքաղկոմի նախկին առաջին քարտուղար Վազգեն Սաֆարյանը՝ պատռեն Դարբինյանի եւ Բադալյանի դիմակը: Այդ հարցին Սերգեյ Բադալյանը պատասխանեց հետեւյալ կերպ. «Նրանք կուսակցությունից վտարված են, ինչպես կարող են մասնակցել: Չէ, ոչ ոք չի եկել, ոչ ոք չի էլ փորձել, չի էլ համարձակվել: Նրանք ոչ մի կապ չունեն այս կուսակցության հետ: Սաֆարյանը, ինձ թվում է, ցավոք սրտի, դարձավ քաղաքական դիակ»:

Հրանտ Ոսկանյանի կարծիքով, Տեր-Պետրոսյանը «խելքի է եկել»

Խորհրդային անցյալի մայրամուտին ՀԽՍՀ ԳԽ նախագահ Հրանտ Ոսկանյանը, որ «շարժման» կողմից ամենահալածված «առաքյալներից» էր, նստած էր Հայկոմկուսի 33-րդ համագումարի նախագահությունում՝ Լեոնիդ Հակոբյանի եւ Բաբկեն Սարկիսովի կողքին: Ընդմիջմանը փորձեցինք պարզել պրն Ոսկանյանի դիրքորոշումն Արցախի կարգավորման ծիրում որդեգրվող «նորագույն ուղղության»՝ Ղարաբաղը վերստին Ադրբեջանի կազմում ընդգրկելու, ըստ նախագահի, հնարավոր տարբերակի նկատմամբ: ԳԽ նախկին խոսնակը հիշեցրեց, որ ինքը թոշակառու է եւ ասաց. «Հիշո՞ւմ եք 88-ին, երբ ասում էինք, որ Ղարաբաղի հարցն այնքան բարդ, միջազգային հարց է, որ մենք չենք կարող թելադրել, այդքան հնարավորություն չունենք: Եվ այդքանից հետո ստիպված են անել այն, ինչ մենք ասում էինք, բայց ավելի ծանր գնով: Ես շատ կուզեի, որ Ղարաբաղը մնա Հայաստանի կազմում, բայց միշտ չէ, որ մեր ցանկությունները եւ հնարավորությունները համընկնում են»:

Նախագահի ասուլիսին եւ «Պատերազմ, թե՞ խաղաղություն» հրապարակմանը պրն Ոսկանյանը լավատեղյակ չէր, սակայն նշեց, որ եթե «էդպես է ասում, ուրեմն, ավելի մոտ է կանգնած իրականությանը եւ հավանական է, որ ճիշտ է ասում», իսկ «որքանո՞վ կոմկուսը համակարծիք է նման դիրքորոշմանը» հարցին ի պատասխան, խորհուրդ տվեց դիմել կենտկոմի առաջին քարտուղարին:

Լ. Պ.

Բոլոր նրանց,
ում հետաքրքրում են
քաշի ավելացման եւ
նվազման խնդիրները:
Փորձառու աշխատակցի
խորհրդատվություն:
Զանգահարել 27-10-21,
ժամը 19-22-ը:

Robin Generators RGX3500

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԵՆ

բենզինով աշխատող միաֆազ էլեկտրագեներատորներ: ☎ 529353

հաճախակ.	մաքս. հզ.	նոմ. հզ.	աշխ. ժամ	տարող.
50 Հց	3.0 կՎտ	2.5 կՎտ	7.1 ժ	13 լ
60 Հց	3.5 կՎտ	3.0 կՎտ	6.1 ժ	

«ՍՓՅՈՒՌ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ - ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ
հեռախոսով (589167, 581351) – պարբերաբար հրատարակվող տեղեկագրքերով – մագնիսական սկավառակներով – INTERNET ցանցով (http://www.arminco.com/spyur):

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երեւան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65 Դասիչ 69149 Պատվեր 717 Տպաքանակը 3000 Ստորագրված է տպագրության 1. 12. 1997 Գինը 100 դրամ